

PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 1

1. Andrzej K. miał dwóch synów: Marka K. i Pawła K. Umową z dnia 3 lipca 2005 r. Andrzej K. podarował synowi Markowi K. nieruchomości. Andrzej K. zmarł 8 grudnia 2005 r. Paweł K. zmarł 11 lutego 2016 r. W dniu 13 lipca 2016 r. córka Pawła K. wniosła o ustalenie, że umowa z dnia 3 lipca 2005 r. roku jest nieważna. Sąd ustalił, że u Andrzeja K. w lutym 2004 roku stwierdzono zaawansowane otępienie starcze. Pozwany Marek K. podniósł zarzut braku legitymacji czynnej po stronie powódki, a z ostrożności procesowej także zarzut przedawnienia żądania ustalenia nieważności umowy po śmierci jednej ze stron tej umowy. Ponadto roszczenie to wygasło z upływem roku od podjęcia wiadomości o stanie zdrowia darczyńcy w chwili dokonywania czynności prawnej. Niezależnie od tego zdaniem pozwanego, zdolność do świadomego wyrażenia woli przez Andrzeja K. była poddana kontroli notariusza, skoro doszło do zawarcia tej umowy.

Oceń argumentację stron.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

2. Spadkodawca pozostawił czworo dzieci: A, B, C i D. Sporządził testament własnoręczny, w którym częściowo rozporządził swoim majątkiem, powołując A oraz B do połowy spadku. Następnie testamentem odwołał swoją wolę co do B, składając jedynie oświadczenie, że nie chce aby B po nim dziedziczył. B posiada dwoje dzieci: E i F. A wniosł o stwierdzenie nabycia spadku po ojcu.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

3. Po zawarciu małżeństwa wyznaniowego przez Zbigniewa C. i Marię K. oraz sporządzeniu aktu małżeństwa, wystąpiły wątpliwości co do płci Zbigniewa C. W tej sytuacji prokurator wystąpił z powództwem o unieważnienie małżeństwa. Zbigniew C. wniosł o oddalenie powództwa, powołując się na zapisy zawarte w aktach stanu cywilnego, w tym dotyczących jego płci. W tym kontekście powołał się na szczególną rangę dowodową aktów stanu cywilnego, które stanowią wyłączny dowód zdarzeń w nich stwierdzonych. Z ostrożności procesowej Zbigniew C. zarzucił sprzeczność przepisów prawa polskiego z dyrektywami unijnymi, zakazującymi dyskryminacji z uwagi na płeć i orientację seksualną. Ponadto zarzucił brak legitymacji czynnej prokuratora.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

Proszę omówić przesłanki i skutki wyroku ustalającego nieistnienie małżeństwa, porównując je z przesłankami i skutkami wyroku unieważniającego małżeństwo.

PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 2

1. 17-letni Marek T. podjął decyzję o sprzedaży rakiety tenisowej otrzymanej w prezencie od babci, gdyż nie spełniała kryteriów zalecanych przez jego trenera. W tym celu na tablicy klubowej wywiesił ofertę o zamiarze sprzedaży rakiety za kwotę 500 zł. Gdy w określonym terminie zgłosił się nabywca, rodzice Marka T. oświadczyli, że nie wyrażają zgody na zawarcie tej umowy i że propozycja jej zawarcia nie była z nimi uzgodniona. Nabywca domagał się jednak sfinalizowania umowy, podkreślając związaną ofertą Marka T., który nadto zapewniał go, że na sprzedaż nie jest wymagana zgoda jego rodziców, albowiem babcia obdarowując go podkreśliła, że przekazała mu tę raketę do jego swobodnego użytku.

Dokonaj oceny prawnej związanej z opisaną transakcją.

Proszę ocenić skuteczność czynności prawnych dokonywanych przez osobę ograniczoną w zdolności do czynności prawnych.

2. Marian S. wniósł o stwierdzenie nabycia spadku po zmarłym w dniu 1 stycznia 2016 r. ojcu, Andrzeju S., na podstawie ustawy. Uczestniczka postępowania Renata P. domagała się stwierdzenia nabycia spadku na podstawie testamentu własnoręcznego, w którym zmarły Andrzej S. powołał do spadku właśnie ją, pomijając jej brata Mariana S. Nie przedłożyła jednak testamentu, wyjaśniając, że zaginął i posiada tylko kserokopię, którą dostarczyła jako dowód w sprawie. Wnioskodawca podniósł, że jest niedopuszczalnym otwarcie i ogłoszenie kopii testamentu. Z ostrożności procesowej Renata P. domagała się uznania Mariana S. za niegodnego dziedziczenia z uwagi na fakt, że to prawdopodobnie Marian S. ukrył oryginał testamentu i w tym zakresie domagała się wydania postanowienia wstępnego.

Jakie czynności powinien podjąć sąd?

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

3. W dniu 21 marca 2016 r. Anna K. wystąpiła przeciwko Markowi K. o unieważnienie małżeństwa, które zawarte zostało w dniu 2 marca 2012 r. W uzasadnieniu pozwu podała, że pozwany jest uzależniony od narkotyków, o czym nie wiedziała w chwili zawierania małżeństwa. Z tej przyczyny wraz ze wspólnym dzieckiem, które urodziło się w październiku 2012 roku, opuściła męża w listopadzie 2012 roku. W 2014 roku związała się z innym mężczyzną i aktualnie jest w ciąży. Z nim też wychowuje swoje dziecko. Marek K. wniósł o oddalenie powództwa podając, że w 2014 roku podjął leczenie i aktualnie jest zdrowy. Dodał także, że obecnie będzie chciał nawiązać stały kontakt z dzieckiem.

Jakie orzeczenie powinien wydać sąd?

Oceń sytuację prawną Anny K. Wskaż, jakie czynności prawne może ona podjąć dla sformalizowania swojego związku oraz doprowadzenia do wspólnego wykonywania władzy rodzicielskiej z nowym partnerem nad obojgiem dzieci.

PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 3

- 17-letni Marek T. za pośrednictwem „kortowego” sprzedał raketę tenisową otrzymaną w prezencie od babci, gdyż nie spełniała kryteriów zalecanych przez jego trenera. Rodzice Marka T. już następnego dnia zażądali zwrotu rakiety od nabywcy, gdyż została ona sprzedana bez ich zgody, deklarując zwrot równowartości kwoty otrzymanej za raketę. Nabywca odmówił dodając, że raketę nabył od „kortowego”, który zapewniał go o pełnomocnictwie od Marka T. oraz o zgodzie jego rodziców.

Dokonaj oceny prawnej związanej z opisaną transakcją.

Proszę ocenić skuteczność czynności prawnych dokonywanych przez osobę ograniczoną w zdolności do czynności prawnych.

- Maria C. wniosła o wyłączenie od dziedziczenia po swojej matce Jana C. Podniosła, że jakkolwiek sprawa o rozwód została umorzona z uwagi na śmierć matki, to jednak rozkład pożycia stron nastąpił z wyłącznej winy Jana C. Jan C. wniósł o oddalenie powództwa zarzucając, że to on wystąpił o rozwód i to bez orzekania o winie. Ponadto zgłosił zarzut przedawnienia roszczenia, gdyż powódka wniosła powództwo trzy dni po upływie 6 miesięcy od śmierci spadkodawczyni. Co do terminu przedawnienia powódka wniosła o jego nieuwzględnienie z uwagi na nadużycie prawa w rozumieniu art. 5 k.c., albowiem o śmierci matki dowiedziała się dopiero tydzień po jej zgonie, gdyż na stałe mieszka za granicą, a Jan C. – jej ojczym początkowo zataił przed nią tę wiadomość. Natomiast odnośnie rozwodu przyznała, że ojczym wniósł sprawę o rozwód, ale podniosła, że w odpowiedzi na pozew matka także domagała się orzeczenia rozwodu i to z wyłącznej winy męża.

Oceń argumenty i sytuację prawną stron.

W zależności od dodatkowych ustaleń zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

- Jakie mogą powstać roszczenia i skutki prawne związane z faktem udzielenia pełnomocnictwa do zawarcia związku małżeńskiego, po złożeniu przez tego pełnomocnika oraz drugiego z nupturientów zgodnych oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński i sporządzeniu przez kierownika urzędu stanu cywilnego aktu małżeństwa, jeżeli:
 - a) brak było zezwolenia sądu na złożenie oświadczenia o wstąpieniu w związek małżeński przez pełnomocnika,
 - b) pełnomocnictwo było nieważne,
 - c) pełnomocnictwo było skutecznie odwołane,
 - d) oświadczenie woli zostało złożone przez pełnomocnika po śmierci mocodawcy?

PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 4

1. W toku postępowania o stwierdzenie nabycia spadku, na rozprawie w dniu 4 stycznia 2016 r. 17-letni Mateusz K. złożył oświadczenie o odrzuceniu spadku przypadającego z ustawy po swoim ojcu, zmarłym w dniu 4 października 2015 r. Na następnej rozprawie w dniu 4 lutego 2016 r. matka małoletniego wyraziła zgodę na dokonanie tej czynności. Na kolejnej rozprawie w dniu 4 maja 2016 r. Mateusz K., będąc już pełnoletni, odwołał złożone przez siebie oświadczenie. Zostało to zakwestionowane przez jednego z uczestników tego postępowania, który zarzucił upływ terminu sześciu miesięcy od dnia, w którym Mateusz K., jako spadkobierca, dowiedział się o tytule swojego powołania.

Oceń skuteczność oświadczeń Mateusza K. i jego matki oraz zasadność zgłoszonego zarzutu.

2. Powodowie małżonkowie J. domagali się nakazania pozwanemu w ramach prowadzonej przez niego działalności gospodarczej na jego nieruchomości zaniechania działań zakłócających korzystanie z nieruchomości powodów ponad przeciętną miarę i zaniechania naruszeń w przyszłości poprzez: zakazanie pracy zakładu w nocy od 20.00 do 8.00 i od godziny 12.00 w soboty do 8.00 w poniedziałek, podjęcie wszelkich dostępnych środków technicznych i organizacyjnych: wyciszenie maszyn i urządzeń, budynków, zabezpieczenie terenu zakładu ekranem dźwiękochłonnym, wprowadzenie właściwej organizacji pracy w zakładzie, zamykanie drzwi pomieszczeń celem ograniczenia hałasu emitowanego przez zakład kamieniarski pozwanego. Hałas, który uniemożliwia powodom w pełni korzystać z nieruchomości, nie pozwala na odpoczynek i relaks, powoduje rozdrażnienie domowników. Hałas słyszalny jest nie tylko w ogrodzie, ale i wewnątrz domu i nie pozwala na otwarcie okien. Pozwany wnosił o oddalenie powództwa wskazując, że jego zakład kamieniarski prowadzony jest z uwzględnieniem wszelkich wymogów prawnych i zgodnie z wydanymi w tym przedmiocie decyzjami administracyjnymi uwzględniającymi uwarunkowania przestrzenne i miejscowe terenu, także w zakresie rozbudowy zakładu. Wskazywał, że żaden z sąsiadów - poza powodami - nie uskarżał się na nadmierny hałas, a nadto, że dom powodów został wybudowany dużo później niż działający zakład kamieniarski.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

3. Po odebraniu przez kierownika urzędu stanu cywilnego jednoczesnych zgodnych oświadczeń o zawarciu związku małżeńskiego pomiędzy Marianem S. i Ewą L. oraz po sporządzeniu aktu małżeństwa, wystąpiły wątpliwości co do płci Mariana S. W tej sytuacji prokurator wystąpił do sądu opiekuńczego o unieważnienie aktu małżeństwa.

Oceń sytuację prawną nupturientów.

Zaproponuj sposób rozstrzygnięcia niniejszego problemu.

PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 5

1. W dniu 10 lutego 2016 r. 16-letni Mateusz T. sprzedał cenny obraz, który podarował mu jego dziadek. W dniu 1 marca 2016 r. nabywca stwierdził, że m.in. z uwagi na brak zgody rodziców Mateusza T. umowa jest nieważna i zwrócił obraz, domagając się jednocześnie zwrotu ceny. Rodzice Mateusza zarzucili, że strona, która zawarła umowę z osobą małoletnią, nie może powoływać się na brak zgody jego rodziców. Strona ta może jednak wyznaczyć temu rodzicowi, jako przedstawicielowi ustawowemu małoletniego, odpowiedni termin do potwierdzenia umowy; staje się wolna po bezskutecznym upływie wyznaczonego terminu, czego nabywca nie uczynił. W tej sytuacji rodzice Mateusza wystąpili do sądu opiekuńczego i postanowieniem z dnia 14 lipca 2016 r. uzyskali zgodę na sprzedaż tego obrazu za cenę, jak we wcześniejszej transakcji.

Czy umowa jest ważna? Oceń sytuację prawną stron.

2. Jan T. zmarł 10 marca 2015 r., pozostawiając żonę Annę T., siostrę Karolinę K. oraz matkę Wandę T. Ojciec Jana T. – Marian T. zmarł w 2013 roku. Siostra Jana T. – Iwona C. zmarła w 2012 roku jako wdowa pozostawiając córkę Mariolę C. Spadkodawcy nie sporządzili testamentów.

Zaproponuj treść postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku po zmarłym Janie T.

3. W sprawie o rozwód pozwany wniósł powództwo wzajemne o ustalenie nieistnienia małżeństwa, z powołaniem się na nieważność złożonego przez powódkę oświadczenia o wstąpieniu w związek małżeński z powodu pozostawania przez nią w stanie wyłączającym świadome wyrażenie woli. Pozwany wniósł ponadto o zawieszenie sprawy o rozwód do czasu rozpatrzenia powództwa wzajemnego. Powódka zarzuciła niedopuszczalność powództwa wzajemnego w sprawie o rozwód i wniosła o oddalenie wniosku o zawieszenie postępowania.

Oceń stanowiska stron. Jakie orzeczenie powinien wydać sąd w zakresie powództwa wzajemnego w sprawie o rozwód? Oceń zasadność wniosku o zawieszenie postępowania.

PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 6

1. Powódka, powołując się na wady oświadczenia woli w postaci pozorności czynności prawnej i błędu co do jej treści, wniosła o ustalenie, że umowa sprzedaży nieruchomości, zawarta pomiędzy nią a pozwanym w formie aktu notarialnego, jest nieważna. Powódka, będąc w złej sytuacji finansowej i nie mając środków na spłatę zadłużenia sięgającego ok. 25.000 zł, poszukiwała możliwości uzyskania pożyczki pozabankowej. Celem powódki było uzyskanie pożyczki w kwocie ok. 40.000 zł. Powódka liczyła się z tym, że pożyczka mogła być zabezpieczona hipoteką ustanowioną na nieruchomości i była przekonana, że w celu ustanowienia takiej hipoteki udała się do notariusza. Na podstawie aktu notarialnego powódka sprzedała pozwanemu zabudowaną nieruchomość stanowiącą działkę o pow. 20 arów za cenę 120.000 zł. W umowie powódka oświadczyła, że w dniu podpisania umowy otrzymała od kupującego całą cenę sprzedaży w kwocie 120.000 zł i aktem tym jej odbiór kwituje. Po opuszczeniu kancelarii notarialnej pozwany przekazał powódce tytułem pożyczki kwotę 40.000 zł wraz z harmonogramem spłaty pożyczki. Po spłacie ostatniej raty w marcu 2016 r. pozwany odmówił przeniesienia własności nieruchomości i wniósł o eksmisję powódki oraz jej rodziny. Pełnomocnik powódki podniósł, że brak krytycyzmu w realnej ocenie istoty umowy można wiązać z chorobą alkoholową powódki, która nie konsultowała też swoich czynności z rodziną. Pozwany wniósł o oddalenie powództwa.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

2. Spadkodawca Marian S. pozostawił żonę, syna i córkę. Następnie zmarła córka, bezdzietna panna. Po niej zmarł syn spadkodawcy, pozostawiając żonę i dwójkę dzieci. Spadkodawca miał jeszcze jednego syna, który zmarł przed nim, pozostawiając żonę i dwóch synów.

Kto i w jakich częściach dziedziczy z ustawy spadek po zmarłych?

3. Wyrokiem z dnia 21 listopada 2014 r. sąd okręgowy rozwiązał małżeństwo przez rozwód bez orzekania o winie stron. Równocześnie powierzył powódce wykonywanie władzy rodzicielskiej nad wspólnym małoletnim dzieckiem stron. Ponadto orzekł o kontaktach pozwanego z dzieckiem oraz zobowiązał go do ponoszenia kosztów utrzymania i wychowania dziecka w kwocie po 1000 zł miesięcznie. Od niniejszego wyroku apelację wniósł pozwany, jednak jedynie w zakresie wysokości obciążenia go kosztami utrzymania dziecka ponad kwotę 600 zł miesięcznie. W toku rozprawy apelacyjnej powódka cofnęła zgodę na orzeczenie rozwodu bez orzekania o winie stron i domagała się orzeczenia rozwodu z wyłącznej winy pozwanego.

Oceń sytuację prawną stron w kontekście zasady integralności wyroku rozwodowego.

Jakie orzeczenie powinien wydać sąd w tej sprawie?

PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 7

1. 20 października 2014 r. Ewa P. zawarła ze swoim synem Markiem P. umowę w formie aktu notarialnego nazwaną darowizną, której przedmiotem była nieruchomość zabudowana budynkiem mieszkalnym. Tego samego dnia Marek P. podpisał oświadczenie, że w ciągu 12 miesięcy w równych ratach zapłaci matce 120.000 zł. Marek P. do maja 2015 r. zapłacił matce 60.000 zł, a później zaprzestał płacenia rat. W pozwie z kwietnia 2016 r. Ewa P. domaga się zasądzenia od Marka P. kwoty 60.000 zł twierdząc, że jest to reszta ceny nieruchomości.

Jaki wyrok winien wydać sąd?

Proszę omówić zasady ochrony interesów osoby trzeciej w wypadku pozornej czynności prawnej.

2. W dniu 21 stycznia 2016 r. sąd stwierdził nabycie spadku po Marku Z. z mocy ustawy na rzecz jego synów A, B i C. Spadek był obciążony długiem w kwocie 30.000 zł z tytułu pożyczki, którą w części w kwocie 21.000 zł spłacił spadkobierca A w dniu 14 kwietnia 2016 r. Następnego dnia A w pozwie skierowanym przeciwko B i C domagał się zasądzenia od nich solidarnie kwoty 14.000 zł. W tym samym dniu w pozwie skierowanym przeciwko B i C pożyczkodawca domagał się zasądzenia od B i C solidarnie kwoty 9.000 zł.

Zaproponuj rozstrzygnięcia w obu tych sprawach i uzasadnij je.

3. Wyrokiem z dnia 19 lipca 2016 roku sąd okręgowy rozwiązał małżeństwo stron przez rozwód z winy pozwanego, nie uwzględniając jednak wniosku powódki o eksmisję pozwanego z mieszkania oraz wniosku pozwanego o eksmisję powódki z mieszkania. Orzekł natomiast o sposobie korzystania z mieszkania. Apelację wniosła zarówno powódka, jak i pozwany. Pozwany domagał się eksmisji powódki, powołując się na fakt, że mieszkanie stanowi jego majątek osobisty. Ponadto zarzucił on, iż orzeczenie o sposobie korzystania z mieszkania było niedopuszczalne, skoro w chwili wyrokowania powódka nie zajmowała już lokalu. Powódka wniosła o orzeczenie eksmisji pozwanego podnosząc, iż pozwany nadużywał alkoholu, wszczywał awantury oraz że z tego powodu zmuszona była w trakcie trwania procesu do opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania, mającego służyć do zaspokajania potrzeb rodziny.

Czy rozstrzygnięcie sprawy jest prawidłowe?

Uzasadnij swoje stanowisko.

PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 8

1. Powód domaga się ochrony swoich dóbr osobistych w postaci czci i dobrego imienia, które pozwani Jan T. i Źródło Sp. z o.o. mieli naruszyć, przez zniesławiające go wypowiedzi. Jan T. w wywiadzie opublikowanym w miesięczniku „Uroda”, zarzucał powodowi nielojalność w postaci przejścia do firmy konkurencyjnej Zdrój Sp. z o.o. oraz ustnie w środowisku biznesowym pomawiał go, że powód „ukradł” pomysł na napój owocowy. W ramach postępowania w przedmiocie udzielenia prawa ochronnego na znak towarowy „Owoc cud” na rzecz spółki Zdrój Sp. z o.o., pozwana spółka Źródło Sp. z o.o. podjęła działania polegające na zarzuceniu członkom zarządu Zdrój, w tym powodowi, dokonania kradzieży własności intelektualnej w postaci koncepcji znaku towarowego. Powód domaga się przeproszenia go przez pozwanych w miesięczniku „Uroda” oraz zasądzenia od każdego z pozwanych kwot po 20.000 zł na wskazany cel społeczny. Pozwani wniesli o oddalenie powództwa. Jan T. zarzucił, że o kradzieży pomysłu mógł ewentualnie jedynie mówić na zamkniętym zebraniu Zarządu spółki Źródło. Ponadto pozwana spółka zarzuciła, że Jan T. w okresie kiedy ukazał się wywiad, nie był członkiem jej Zarządu, a zatem nie miał prawa wypowiadać się w jej imieniu. Swoje stanowisko natomiast spółka zajęła w piśmie skierowanym do urzędu patentowego, do czego miała prawo.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

2. Lucja T. miała dwóch synów Tomasza T. i Damiana T. W dniu 12 maja 2016 roku sporządziła własnoręczny testament, w którym jedynym spadkobiercą ustanowiła syna Tomasza T. Jednocześnie zawarła w testamencie postanowienie, że jeżeli Tomasz T. rozwiedzie się z Beatą H. to zobowiązany będzie przenieść na rzecz Damiana T. prawo własności działki gruntu, na której usytuowany jest dom rodzinny.

Oceń ważność rozporządzeń testamentowych.

3. Spółdzielnia mieszkaniowa, w której zasobach zamieszkują małżonkowie Marta i Jacek P. wraz z ich małoletnimi dziećmi, wniosła o zasądzenie od nich solidarnie kwoty 4.000 zł tytułem zaległego czynszu. Pozwana uznała powództwo. Pozwany wniósł o oddalenie powództwa podnosząc, że po pierwsze pozostaje z żoną w rozdzielności majątkowej, o czym informował spółdzielnię, po drugie, iż wyrokiem sądowym zasądzono od niego na rzecz żony kwotę 1700 zł miesięcznie tytułem kosztów utrzymania rodziny, w co wliczone zostały koszty związane z opłatami za mieszkanie, a po trzecie, że nic nie wiedział o tym, że żona nie reguluje tych należności wobec spółdzielni.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 9

1. Jan P. zawarł z Markiem K., w formie aktu notarialnego, przedwstępną umowę sprzedaży nieruchomości i dla zabezpieczenia jej realizacji udzielił Markowi K. pełnomocnictwa do zawarcia „z samym sobą” umowy przyrzeczonej. Tydzień później Jan P. telefonicznie zawiadomił Marka K., iż odwołuje udzielone w umowie przedwstępnej pełnomocnictwo. Pomimo tego, Marek K., wykorzystując pełnomocnictwo notarialne, przeniósł na siebie własność nieruchomości objętej umową przedwstępną.

Proszę ocenić skuteczność tej czynności prawnej.

Proszę omówić formy czynności prawnych i rygory związane z niedochowaniem zastrzeżonej formy.

2. Spadkodawca, który miał trzech synów: A, B i C, pozostawił spadek o wartości 600.000 zł. W testamencie wydziedziczył B, zarzucając mu pasożytniczy i hulawczy tryb życia, przez co jego najbliższa rodzina długotrwale cierpiała niedostatek. Małoletnia córka B. wystąpiła przeciwko spadkobiercom testamentowym swego dziadka (A i C) o zachówek po dziadku. Pozwani wnieśli o oddalenie powództwa zarzucając brak legitymacji czynnej powódki. Z ostrożności procesowej zarzucili sprzeczność żądania powódki ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem tego prawa z uwagi na naganne zachowanie B. Ponadto zarzucili brak podstaw do domagania się przez małąletnią córkę B zachowku w wysokości 2/3 udziału spadkowego, który by jej przypadł przy dziedziczeniu ustawowym, podnosząc, że może ewentualnie domagać się tylko zachowku w wymiarze przysługującym jej ojcu, to jest 1/2 udziału spadkowego.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

3. Artur N., pozostający w związku małżeńskim, prowadzi przedsiębiorstwo transportowe, wykorzystując w tym celu środki należące do majątku wspólnego. W dniu 2 marca 2015 r. sprzedał dwa samochody dostawcze, pomimo kategorycznego sprzeciwu żony wyrażonego wobec nabywcy.

Czy umowa sprzedaży jest ważna?

Czy sytuacja stron uległaby zmianie, gdyby czynność ta miała miejsce przed dniem 20 stycznia 2005 r.?

PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 10

1. Anna T. zawarła z Pawłem P. przedwstępną umowę sprzedaży nieruchomości. W pozwie skierowanym przeciwko Pawłowi P., Anna T. domaga się nakazania pozwanemu przeniesienia na nią własności nieruchomości i wskazuje, iż pozwany, wbrew treści umowy, odmawia przeniesienia własności. Pozwany wniósł o oddalenie powództwa. Ponadto oświadczył, że uchylił się od skutków prawnych złożonego oświadczenia woli z uwagi na wprowadzenie go w błąd przez powódkę co do intencji zakupu tej nieruchomości, którą, jak się dowiedział, powódka przeznacza do dalszej odsprzedaży, co pozbawi go kontroli nad tym, kto będzie jego sąsiadem.

W zależności od dodatkowych ustaleń co do formy przedwstępnej umowy sprzedaży nieruchomości, zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

W tym kontekście oceń sytuację prawną stron pod kątem przysługujących im roszczeń.

2. Powódka – Karolina B. wniosła o zasądzenie od pozwanej Renaty B. kwoty 250.000 zł tytułem zachowku po zmarłej matce Janinie B. W uzasadnieniu podniosła, że ona oraz pozwana są córkami spadkodawczyni, dziedziczącymi na mocy ustawy po 1/2 udziału, a cały majątek spadkodawczyni został rozdysponowany na rzecz pozwanej darowiznami za życia spadkodawczyni. Pozwana zarzuciła, że powódce nie przysługuje legitymacja czynna do wystąpienia z żądaniem zachowku, jako zstępnej, która nabyła spadek z mocy ustawy. Jednocześnie podniosła, że żądanie jest sprzeczne z zasadami współżycia społecznego, ponieważ jest osobą chorą, niezdolną do pracy zarobkowej, a otrzymane w drodze darowizny od matki przedmioty majątkowe przekazała nieodpłatnie swoim dzieciom. Nadto roszczenie jest przedawnione, skoro od śmierci matki upłynęły już 4 lata.

Oceń argumentację i sytuację prawną stron.

W zależności od dodatkowych ustaleń faktycznych zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

3. Prawomocnym wyrokiem z dnia 10 maja 2014 r. zasądzono od Marka T. na rzecz Jana S. kwotę 100.000 zł. Marek T. pozostaje w ustroju ustawowej wspólności majątkowej małżeńskiej z Anną T.

Oceń sytuację prawną Jana S. w zakresie możliwości egzekucji z majątku wspólnego małżonków Marka i Anny T.

Jakie środki obrony służą Annie T. w celu uniemożliwienia bądź ograniczenia egzekucji z majątku wspólnego?

Na podstawie dodatkowych założeń przyjmij ustalenia faktyczne najkorzystniejsze dla Anny T.

PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 11

1. Żona Stanisława K. wniosła o jego ubezwłasnowolnienie całkowite lub częściowe, a w wypadku uwzględnienia wniosku, o ustanowienie jej opiekunem prawnym lub kuratorem dla męża. We wniosku wskazała, że mąż od wielu lat nadużywa alkoholu, nigdzie nie pracuje, sprzedaje zarówno ruchomości wchodzące w skład majątku wspólnego, jak i te, które odziedziczył po ojcu, zaś uzyskane pieniądze przeznacza na alkohol. Dodała też, że mąż, pomimo możliwości uzyskiwania dochodu z majątku osobistego, nie przyczynia się do utrzymania rodziny. Pełnomocnik Stanisława K. przyznał, że jego klient nadużywa alkoholu, jednak stwierdził, że jedynym celem wnioskodawczyni jest uzyskanie możliwości dysponowania całym majątkiem męża, a nie jego dobro. Dlatego wniósł o oddalenie wniosku.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

2. W pozwie skierowanym przeciwko Marii K. powód Jan T. powołując się na art. 222 § 1 k.c., wnosił o eksmisję pozwanej z części jego nieruchomości, a konkretnie z przygranicznego pasa gruntu o szerokości 1,2 m na zachodzie i 1,8 m na północy. Argumentował, że pozwana 2 lata wcześniej bezprawnie zajęła wskazany pas gruntu i przyłączyła go do swojego ogrodu twierdząc, że należy on do jej działki. W toku procesu okazało się, że granica obu nieruchomości jest miejscami sporna. Pozwana złożyła wówczas wniosek o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego geodety i dokonanie rozgraniczenia działek. Powód sprzeciwił się temu wnioskowi twierdząc, że dokonanie rozgraniczenia w trybie procesowym byłoby niedopuszczalne.

Co powinien zrobić sąd?

3. Prawomocnym wyrokiem z dnia 10 maja 2014 r. zasądzono od Marka T. na rzecz Jana S. kwotę 100.000 zł. Marek T. pozostaje w ustroju ustawowej wspólności majątkowej małżeńskiej z Anną T.

Oceń sytuację prawną Jana S. w zakresie możliwości egzekucji z majątku wspólnego małżonków Marka i Anny T.

Jakie środki obrony służą Annie T. w celu uniemożliwienia bądź ograniczenia egzekucji z majątku wspólnego?

Na podstawie dodatkowych założeń przyjmij ustalenia faktyczne najkorzystniejsze dla Jana S.

PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 12

1. W dniu 20 stycznia 2015 r. Roman K. i Iwona T. zawarli umowę przedwstępną z Magdą A., której celem było zawarcie do dnia 30 października 2015 r. umowy przyrzeczonej zakupu mieszkania Magdy A. do majątku wspólnego Romana K. i Iwony T., pod warunkiem zawarcia przez nich do tego czasu związku małżeńskiego. Przy zawarciu umowy kupujący wręczyli zadatek w kwocie 15.000 zł. Jednakże w w/w terminie Roman K. i Iwona T. nie zawarli związku małżeńskiego i w efekcie nie przystąpili do umowy przyrzeczonej. Po upływie terminu zwrócili się o zwrot zadatku, ale bezskutecznie. Wystąpili zatem z pozwem przeciwko Magdzie A. o zapłatę 15.000 zł.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

Proszę omówić znaczenie prawne zastrzeżenia umownego warunku.

2. Robert T. sporządził własnoręczny testament, zgodnie z którym przeznaczył swojej żonie własność nieruchomości zabudowanej budynkiem mieszkalnym o wartości 400.000 zł., a jednemu synowi samochód osobowy o wartości 100.000 zł. W toku postępowania o stwierdzenie nabycia spadku okazało się, że spadkodawca był również właścicielem działki budowlanej o wartości 200.000 zł.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

3. Anna T. postanowiła sprzedać, stanowiącą dorobek małżonków, działkę budowlaną, by uzyskane pieniądze przeznaczyć na sfinansowanie studiów syna. Roman T. sprzeciwił się planom żony i uznał, że syn powinien sam podjąć pracę w celu uzyskania środków na opłatę studiów.

Czy Anna T. może w tej sprawie zwrócić się do sądu?

Proszę omówić zasady zarządu majątkiem wspólnym.

PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 13

1. Powód wystąpił o zasądzenie kwoty 20.000 zł tytułem kary umownej zastrzeżonej umową przedwstępną sprzedaży nieruchomości, zawartą z firmą „Europa” S.A. na wypadek niedojścia do zawarcia umowy przenoszącej własność z winy strony pozwanej. Pozwana „Europa” S.A. wniosła o oddalenie powództwa, zarzuciła bezzasadność roszczenia i podniosła, iż w umowie przedwstępnej zastrzeżono warunek, że do zawarcia umowy przyrzeczonej dojdzie, o ile Rada Nadzorcza „Europa” S.A. wyrazi zgodę na nabycie nieruchomości. Brak zgody tego organu skutkuje nieziszczeniem się warunku i umowa nie weszła w życie.

Oceń zasadność obrony pozwanej, scharakteryzuj warunek prawny.

2. Marek C. zakwestionował ważność testamentu, sporządzonego własnoręcznie przez jego matkę podając, że testament:
 - nie został opatrzony datą,
 - w swej treści nie odnosi się do poprzedniego testamentu,
 - został napisany kredką olejną,
 - zawiera nieczytelny podpis,
 - wymienia tylko część składników majątku spadkowego,
 - wymienia nieruchomość, która nie wchodzi w skład spadku.

Czy testament jest ważny?

3. Wiktor M., pozostający w związku małżeńskim z Anną M., prowadzi nowocześnie wyposażony warsztat samochodowy, stanowiący przedmiot majątku wspólnego (wspólność ustawowa). Jednakże ta działalność gospodarcza nie przynosi dochodu z powodu nadużywania alkoholu przez Wiktora M. Ponadto zalega on z zapłatą kwoty 100.000 zł na rzecz Antoniego Z. zasądzoną prawomocnym wyrokiem sądu tytułem odszkodowania i zadośćuczynienia w związku z następstwami urazów jakich doznał Antoni Z. w wyniku pobicia go przez Wiktora M. Małżonkowie posiadają znaczny majątek w postaci wartościowych nieruchomości, ale Anna M. kategorycznie odmówiła spłaty tego zadłużenia męża środkami z majątku wspólnego.

Z jakiego majątku Antoni Z. może prowadzić egzekucję przeciwko Wiktorowi M.?

Jakie roszczenie służy Antoniemu Z., wierzycielowi z czynu niedozwolonego, w wypadku ewentualnej bezskutecznej egzekucji?

PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 14

1. Mateusz C. wytoczył powództwo przeciwko Piotrowi S. i Pawłowi R. domagając się ustalenia, że zawarta pomiędzy Piotrem S. jako sprzedającym i Pawłem R. jako kupującym umowa sprzedaży nieruchomości jest nieważna. Podniósł, że umowa jest pozorna, bowiem w akcie notarialnym strony wskazały nierzeczywistą cenę, która została celowo zawyżona, aby zniechęcić do zakupu nieruchomości uprawnionego z tytułu prawa pierwokupu. Sąd ustalił, że cena została zawyżona.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

2. Postanowieniem z dnia 23 czerwca 2014 r. sąd rejonowy dokonał działu spadku po Wojciechu S. Orzeczenie uprawomocniło się z dniem 3 marca 2015 roku. W dniu 11 maja 2016 r. jeden ze spadkobierców, uczestnik postępowania działowego, wystąpił przeciwko pozostałym spadkobiercom z roszczeniem regresowym, stosownie do wysokości udziałów w spadku. Uzasadniając powództwo stwierdził, że zaspokoił dług spadkowy, bowiem na rzecz wierzycieli spadkodawcy przekazał: kwotę 8.000 zł w dniu 14 marca 2014 r., kwotę 20.000 zł w dniu 13 lutego 2015 r. oraz kwotę 10.000 zł w dniu 3 stycznia 2016 r.

Czy roszczenie jest zasadne?

3. Jerzy i Anna T. przed zawarciem związku małżeńskiego zawarli umowę o ustanowienie rozdzielności majątkowej z wyrównaniem dorobków. Jerzy T. prowadził działalność gospodarczą, natomiast Anna T. zajmowała się prowadzeniem domu i wychowaniem dzieci. Z dochodów uzyskiwanych z prowadzenia tej działalności w trakcie trwania małżeństwa Jerzy T. zakupił, jako lokaty kapitału, trzy nieruchomości. Pierwszą po zawarciu małżeństwa, drugą po orzeczeniu separacji, a trzecią po zniesieniu separacji. Po rozwodzie pomiędzy małżonkami powstał spór co do stanu prawnego tych nieruchomości.

Wyjaśnij stan prawny tych nieruchomości.

Jakie potencjalne uprawnienia posiada Anna T. do tych nieruchomości?

PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 15

1. Jan T. nabył w dniu 24 czerwca 2014 r. w galerii obraz znanego malarza za cenę 150.000 zł. W dniu 4 lipca 2015 r. dowiedział się, że nabyte „dzieło sztuki” jest dobrze wykonaną kopią o wartości 5.000 zł. Jan T. w żaden sposób nie kontaktował się ze sprzedawcą, lecz w dniu 25 kwietnia 2016 r. wytoczył powództwo o ustalenie, że umowa kupna - sprzedaży obrazu jest nieważna. Na rozprawie w dniu 6 lipca 2016 r. pozwany sprzedawca wniósł o oddalenie powództwa podnosząc, że nie wiedział, że obraz nie jest autentyczny, a nabył go od nieznanej osoby za 40.000 zł.

Oceń argumenty stron, zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

2. Jan T., wdowiec, miał dwoje dzieci Marka T. i Annę T. Sporządził własnoręczny testament, w którym wyłączył syna jedynie od dziedziczenia. W sprawie o stwierdzenie nabycia spadku Marek T. zakwestionował ważność testamentu podnosząc, iż przepisy kodeksu cywilnego nie przewidują możliwości sporządzenia testamentu negatywnego. Natomiast Anna T. oświadczyła, że taki zapis w testamencie oznacza, że ojciec pozbawił Marka T. nie tylko prawa do dziedziczenia ustawowego, ale także prawa do zachowku, co jest wiążące i nie będzie podlegać już jakiegokolwiek weryfikacji.

Oceń argumenty uczestników postępowania.

Oceń sytuację prawną Marka T.

3. Tomasz B. sprzedał samochód osobowy marki Maserati Quattroporte rocznik 2012, który stanowił składnik majątku wspólnego. Żona Tomasza B. wniosła o ustalenie, że umowa jest nieważna, albowiem przekracza zakres zwykłego zarządu majątkiem wspólnym, ewentualnie o ustalenie, że umowa jest bezskuteczna, gdyż nie wyraziła zgody na sprzedaż tego pojazdu.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 16

1. Pomiędzy Markiem P. i Waławem T. została zawarta w dniu 1 grudnia 2015 r., w formie aktu notarialnego, umowa (nazwana „warunkową”) sprzedaży nieruchomości położonej w K. - pod warunkiem, że prezydent miasta K. nie wykona prawa pierwokupu. Umowa ostateczna przenosząca własność nieruchomości nie została przez strony zawarta, choć prezydent miasta nie skorzystał z prawa pierwokupu. Waław T. oświadczył, że umowa z dnia 1 grudnia 2015 r. jest nieważna, albowiem własność nieruchomości nie może być przeniesiona pod warunkiem ani z zastrzeżeniem terminu. Jednak faktyczną przyczyną odmowy Waława T. zawarcia umowy rzeczowej było ustalenie rzeczywistej istotnie niższej wartości przedmiotowej działki, co związane było z planowanymi przez miasto w sąsiedztwie przedmiotowej działki uciążliwymi inwestycjami, co zataił przed Waławem T. Marek P.

Omów sytuację prawną stron.

2. W sprawie o stwierdzenie nabycia spadku Piotr S. zakwestionował ważność testamentu notarialnego, w którym jego ojciec odwołał poprzedni własnoręczny testament. Wskazał bowiem, że z treści testamentu własnoręcznego wynika, iż spadkodawca rzekł się prawa odwołania testamentu.

Jaką decyzję podejmie sąd?

3. Marek T. i Marta S. od paru lat pozostawali w związku konkubenckim. W dniu 2 listopada 2015 r. Marek T. złożył oświadczenie przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego, że będzie ojcem dziecka, które urodzi się w następstwie procedury medycznie wspomagananej prokreacji z zastosowaniem zarodka powstałego z komórek rozrodczych pochodzących od anonimowego dawcy, a Marta S. jednocześnie potwierdziła, że ojcem dziecka będzie Marek T. W dniu 2 lipca 2016 r. Marta S. urodziła małoletniego Karola T. Wobec faktu, że Marek T. wyprowadził się od Marty S., zakwestionował swoje ojcostwo i nie chce łożyć na utrzymanie Karola T., wniosła o zasądzenie od niego na rzecz dziecka alimentów. W uzasadnieniu podniosła, że ojcostwo pozwanego wynika z faktu uznania, które formalnie nastąpiło z dniem urodzenia dziecka.

Czy uznanie ojcostwa jest skuteczne?

Wskaż możliwe prawne środki obrony pozwanego w tym zakresie.

PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 17

1. Powód dochodzi od pozwanego zapłaty kwoty 60.000 zł tytułem reszty ceny za nieruchomość zbytą w dniu 10 października 2015 r., umową sporządzoną w formie aktu notarialnego. Podnosi, iż w umowie strony ze względów podatkowych określiły cenę na kwotę 140.000 zł, chociaż faktycznie ustaliły ją na 200.000 zł. Po zawarciu umowy pozwany uiścił tylko 140.000 zł i odmawia zapłaty reszty. Na okoliczność ustalenia ceny powód powołuje dowody z zeznań świadków, wydruki z poczty elektronicznej świadczące o poczynionych uzgodnieniach. Pozwany temu zaprzecza. Twierdzi, iż powód w umowie potwierdził otrzymanie całej ceny sprzedaży, a dowodzenie, że cena sprzedaży była inna niż wyrażona w akcie, stanowiłoby obejście formy zastrzeżonej pod rygorem nieważności i wnosi o pominięcie wniosków dowodowych powoda. Wnosi o oddalenie powództwa.

**Oceń zasadność stanowisk stron.
Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.**

2. Spadkobierczyni Stanisława T. testamentem z 15 lipca 2010 r. powołała do całości spadku swego kuzyna Józefa T., a w dniu 25 lutego 2013 r. zawarła z Anną P. umowę dożywocia, przenosząc - w zamian za stosowne świadczenia - na Annę P. własność działki zabudowanej domem. W dacie otwarcia spadku (25 października 2015 r.) majątek Stanisławy T. ograniczał się do oszczędności w kwocie 10.000 zł oraz rzeczy osobistych. Syn Stanisławy T., który opuścił zakład karny i nie ma środków do życia, chciałby uzyskać zachówek po matce.

W jakiej wysokości i wobec kogo syn Stanisławy T. może dochodzić roszczenia o zachówek?

3. Katarzyna C. wniosła do sądu opiekuńczego wniosek o przysposobienie pięcioletniego dziecka swej 17-letniej siostry Marii A. Do wniosku dołączyła pisemne oświadczenie Marii A., że zgadza się na adoptowanie swojej córki Anety A. przez swoją siostrę Katarzynę C.

**Oceń sytuację prawną małoletniej Anety A.
Wskaż czynności jakie powinien podjąć sąd opiekuńczy.
Zaproponuj czynności, jakie mogą podjąć Katarzyna C. i Maria A. w celu uregulowania sytuacji prawnej dziecka.**

PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 18

1. Spółka z o.o. wniosła o zasądzenie od pozwanego Jana T. kwoty 60.000 zł obejmującej należność za sprzedaż cementu, która ujęta została w trzech fakturach z różnymi terminami płatności. W odpowiedzi na pozew pozwany uznał roszczenie strony powodowej za zasadne, ale na rozprawie uznał powództwo tylko co do roszczeń, których termin przedawnienia nie upłynął. Sąd uwzględnił powództwo co do roszczeń, które ostatecznie zostały uznane, a w pozostałej części powództwo oddalił uwzględniając zarzut przedawnienia. Powodowa spółka zaskarżyła wyrok w części oddalającej powództwo podnosząc, iż w odpowiedzi na pozew pozwany zrzekł się zarzutu przedawnienia.

Czy rozstrzygnięcie sądu jest prawidłowe?

2. Rafał T. żądał stwierdzenia nabycia spadku po Andrzeju K. zmarłym w dniu 13 czerwca 2016 r., na podstawie testamentu ustnego z dnia 12 czerwca 2016 r. Świadcami testamentu były dwie osoby obce oraz spadkobierca. Wszyscy oni podpisali pismo z oświadczeniem spadkodawcy, które spisała w czasie jego składania żona spadkodawcy Maria K.

Oceń ważność testamentu.

3. Nad ranem w dniu 2 września 2016 r. na klatce schodowej jednego z bloków przy ulicy Sądowej w Krakowie znaleziono noworodka. Dziecko zostało niezwłocznie przewiezione na badania do pobliskiego szpitala. Tego samego dnia dyrektor szpitala, w którym przebywa znaleziony noworodek, skierował do Sądu Rejonowego dla Krakowa Śródmieścia w Krakowie zawiadomienie o powyższym zdarzeniu.

Jakie czynności powinien podjąć sąd?

PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 19

1. Powódka Maria S. dochodziła od pozwanej Ireny T. zadośćuczynienia w kwocie 20.000 zł za oszkalowanie jej w liście napisanym przez pozwaną do rodziny Marii S. Podała, iż na czas jej pobytu w szpitalu wynajęła pozwaną do opieki nad mężem. Ta zaczęła się interesować bogatym podopiecznym ponad potrzebę. Dlatego, gdy wyszła ze szpitala, zwolniła ją. Przed tym jednak przeszukała jej rzeczy i znalazła list, w którym zawarte były oszczerstwa w stosunku do jej osoby. Pozwana wniosła o oddalenie powództwa. Zarzuciła, iż nie doszło do naruszenia dóbr osobistych powódki, bo list nie został wysłany, a ponadto powódka nie może żądać ochrony, gdyż sama jej dobra osobiste naruszyła, co znosi bezprawność jej zachowania.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

2. Anna P. wniosła o stwierdzenie nabycia spadku po swoim naturalnym ojcu Mateuszu K., który zmarł w dniu 13 maja 2016 r. Żona spadkodawcy Maria K. podniosła, że jest jedynym spadkobiercą ustawowym, gdyż w 1993 roku Anna P. została przysposobiona przez małżonków Mariolę i Andrzeja S. w drodze adopcji niepełnej.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

3. Rodzice małoletniego Jana S.(lat 14) zostali pozbawieni władzy rodzicielskiej. Małoletniego umieszczono w placówce opiekuńczo-wychowawczej, ustanowiono nad nim opiekę prawną i powierzono obowiązki opiekuna pracownikowi placówki Annie K. Małoletni został zakwalifikowany do adopcji zagranicznej. W dniu 5 czerwca 2016 r. wnioskodawcy Marco i Giulia W. zamieszkali we Włoszech wnieśli do Sądu Rejonowego w K. wniosek o przysposobienie pełne małoletniego Jana S. Na rozprawę wyznaczoną na 10 sierpnia 2016 r. zostali wezwani wnioskodawcy oraz opiekun prawny. Opiekun prawny wyraził zgodę na przysposobienie pełne małoletniego przez wnioskodawców. Wnioskodawcy uzyskali pozytywną opinię kwalifikacyjną sporządzoną przez ośrodek adopcyjny. Postanowieniem z 10 sierpnia 2016 r. Sąd Rejonowy w K. orzekł o przysposobieniu pełnym małoletniego Jana S. przez wnioskodawców Marco i Giulia małżonków W., o nadaniu małoletniemu nazwiska przysposabiających oraz o zmianie imienia przysposabianego z Jana na Giovanni.

Czy sąd dopuścił się uchybień procesowych bądź materialnoprawnych?

PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 20

1. Rafał K. domagał się ochrony swoich dóbr osobistych w postaci czci i dobrego imienia, które pozwani mieli naruszyć składając w postępowaniu cywilnym - w charakterze świadków - znieślawiające go zeznania, co zostało ujawnione przez zamieszczenie odpisu orzeczenia sądu z uzasadnieniem w serwisie informacji prawnej LEX. Pozwani wnieśli o oddalenie powództwa zarzucając, że powód nie udowodnił, by ich zachowanie naruszało dobra osobiste powoda, gdyż ich zeznania są zgodne z prawdą i by ich zachowanie było bezprawne. Ponadto zarzucili, że dane osobowe zawarte w opublikowanym orzeczeniu zostały zanonimizowane. W replice powód zarzucił, że pomimo anonimizacji okoliczności sprawy są tak charakterystyczne, że pozwalają na identyfikację w jego środowisku zawodowym.

Proszę omówić przesłanki roszczenia o ochronę dóbr osobistych.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

2. Sąd stwierdził nabycie spadku z dobrodziejstwem inwentarza po Janie P. zmarłym dnia 2 stycznia 2016 r. przez jego synów Andrzeja P. i Henryka P. po ½ części. Bracia dokonali umownego działu spadku w ten sposób, że wszystkie składniki majątku przejął Andrzej P. i to bez obowiązku spłaty. Nadto Andrzej P. zobowiązał się pokryć wszystkie długi spadkowe. Wierzyciel spadkodawcy wniósł o zasądzenie na jego rzecz od spadkobierców solidarnie kwoty 100.000 zł. Henryk P. wniósł o oddalenie powództwa, powołując się na umowny dział spadku.

Oceń sytuację prawną Henryka P. w relacji do wierzyciela spadkodawcy oraz w relacji do Andrzeja P.

3. Częściowo ubezwłasnowolniona Anna T. urodziła w dniu 10 stycznia 2016 r. małoletniego Pawła T. W dniu 15 lutego 2016 r. przed Sądem Rejonowym w S. matka małoletniego Anna T. wyraziła zgodę na przysposobienie Pawła T. w przyszłości bez wskazania osoby przysposabiającego. Nie podała, kto jest ojcem dziecka. W dniu 7 marca 2016 r. do Sądu Rejonowego w S. wpłynął wniosek małżonków Anny i Jana P. o przysposobienie niepełne małoletniego Pawła T. Na rozprawę wezwani zostali wnioskodawcy oraz Anna T. Sąd Rejonowy dopuścił dowód z opinii opiniodawczego zespołu sądowych specjalistów na okoliczność kwalifikacji opiekuńczo-wychowawczych wnioskodawców. Postanowieniem z dnia 1 września 2016 r. Sąd Rejonowy w S. orzekł o przysposobieniu niepełnym małoletniego Pawła T. przez wnioskodawców.

Dokonaj oceny skuteczności prawnej oświadczenia wyrażonego przez matkę na przysposobienie małoletniego w przyszłości bez wskazania osoby przysposabiającej.

Czy sąd dopuścił się uchybień procesowych bądź materialnoprawnych?

PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 21

1. Roman C. w pozwie domaga się zobowiązania Anny C. do przeniesienia na niego własności działki, którą pozwana nabyła za wręczone jej przez powoda, w czasie gdy pozostawał jeszcze w związku małżeńskim, środki pieniężne. Wywodzi, że po uregulowaniu przez niego spraw rodzinnych pozwana miała przenieść własność działki na jego rzecz. Pozwana przyznaje okoliczności faktyczne. Podnosi, iż zwróciła powodowi wręczone jej środki pieniężne, gdyż umowa, na mocy której zobowiązała się względem powoda nabyć działkę, jest nieważna, ponieważ powinna być zawarta w formie aktu notarialnego.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

2. Spadkodawca sporządził testament własnoręczny, w którym do spadku powołał troje wnuków. Rozrządzenie powyższe opatrzył datą i podpisem. Poniżej umieścił dopisek bez daty, iż po głębokim namyśle powołuje do spadku także czwartego wnuka, wyrażając nadzieję, że zmienił on swoje postępowanie. Dopisek ten, niewątpliwie nakreślony ręką spadkodawcy, nie został podpisany. W sprawie o stwierdzenie nabycia spadku został podniesiony zarzut nieważności całego testamentu z uwagi na braki formalne i wątpliwości co do jego treści. Na tej podstawie wniesiono o stwierdzenie nabycia spadku z mocy ustawy.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

3. W szpitalu doszło do przypadkowego zamienienia urodzonych w tym samym dniu noworodków. W efekcie tego, po zgłoszeniu w urzędzie stanu cywilnego faktu urodzenia dzieci, rodzicami małoletniej córki Marii A. zostali wpisani małżonkowie Anna i Jan T., natomiast matką małoletniej córki Anny i Jana T. została wpisana Maria A. Po upływie sześciu tygodni od urodzenia się dzieci Maria A. przed sądem opiekuńczym wyraziła zgodę na przysposobienie dziecka w przyszłości przez swoją siostrę Katarzynę C. Po wszczęciu sprawy o przysposobienie, w terminie dwóch tygodni zakreślonym przez sąd opiekuńczy Katarzynie C., okazało się, że doszło do zamiany noworodków.

Oceń sytuację prawną dzieci.

Zaproponuj czynności procesowe, jakie mogą podjąć Anna i Jan T. oraz Maria A i Katarzyna C. w celu uregulowania sytuacji prawnej dzieci.

Wskaż ewentualnie inne dodatkowe czynności, które mógłby podjąć sąd opiekuńczy.

PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 22

1. Strony zawarły pisemne porozumienie, na mocy którego Marek S. sprzeda Tomaszowi K. nieruchomość za ustaloną w tym porozumieniu cenę. Jednak wobec faktu, że Tomasz K. nie chciał ujawniać, że posiada takie środki finansowe, zaś Marek S., że otrzyma takie środki, umówiono się, że przeniesienie własności tej nieruchomości nastąpi nie w formie sprzedaży, lecz w formie darowizny. Taką też umowę zawarto przed notariuszem, choć faktycznie wolą stron wyrażoną w porozumieniu była umowa sprzedaży. Jednakże po sporządzeniu aktu notarialnego Tomasz K. odmówił zapłaty. W tej sytuacji Marek S. wniósł powództwo o zapłatę tej należności.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

2. Maria K. zmarła 19 października 2015 r. Pozostawiła męża Pawła K., dwie córki - pełnoletnią Ewę K. i małoletnią Renatę K. oraz syna Mateusza K. W dniu 12 stycznia 2016 r. przed notariuszem Paweł K. złożył oświadczenie o przyjęciu spadku wprost, zaś syn Mateusz K. oświadczył, że spadek odrzuca. W sprawie o stwierdzenie nabycia spadku Ewa K. oświadczyła, iż spadek przyjmuje wprost pod warunkiem, że otrzyma w dziale spadku należącą do matki działkę budowlaną - jeśli nie, to również spadek odrzuca.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

Oceń sytuację prawną Ewy K. w sytuacji, gdyby spadkodawczyni zmarła przed dniem 18 października 2015 r.

3. W sprawie o ustalenie ojcostwa pozwany przyznał, że współżył w okresie koncepcyjnym z matką dziecka, jednakże wniósł o przeprowadzenie dowodu z badania DNA zarzucając, że w okresie koncepcyjnym matka dziecka współżyła jeszcze z innym partnerem. Matka dziecka przyznała fakt jedнокrotnego współżycia z innym partnerem, ale pomimo tego jest przekonana, że ojcem jej dziecka jest pozwany. Natomiast z uwagi na swoje przekonania religijne nie zgodziła się na pobranie krwi. W tej sytuacji pozwany wniósł o oddalenie powództwa.

Czy w takiej sytuacji sąd może oddalić powództwo?

Proszę omówić problematykę dowodów w sprawach o ustalenie ojcostwa, w tym znaczenie dowodu z DNA.

PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 23

1. Marek K. pisemnie zobowiązał się względem Ewy T. jako wierzyciela, że wykona zobowiązanie swojego brata Jacka K., na wypadek, gdyby ten zobowiązania nie wykonał. Na takie zabezpieczenie udzielenia Jackowi K. pożyczki, Ewa T. ustnie wyraziła zgodę. Po upływie terminu spłaty pożyczki, na wezwanie Ewy T., Marek K. odmówił spłaty pożyczki, zarzucając nieważność umowy poręczenia. Zdaniem Marka K. nie doszło do skutecznego zawarcia umowy poręczenia, wobec braku wiedzy Jacka K. w tym zakresie. Niezależnie od tego oświadczenie stron umowy poręczenia powinno być pod rygorem nieważności złożone na piśmie.

Oceń sytuację prawną stron oraz podniesione argumenty.

2. Maria i Jan małżonkowie S. zginęli w wypadku samochodowym 1 lutego 2016 r. Ich jedyny syn – ośmioletni Michał S., ranny w tym samym wypadku, zmarł nie odzyskawszy przytomności w dniu 17 lutego 2016 r. Z wnioskiem o stwierdzenie nabycia spadku po Michale S. wystąpili do sądu jego dziadkowie macierzyści - Anna i Józef K. Wskazali przy tym, że żyją również: dziadek spadkodawcy ze strony ojca Rafał S., będący od 2014 r. wdowcem oraz jego córka Matylda S. (ciotka spadkodawcy).

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

3. Marcin T. uznał ojcostwo dziecka poczętego, a następnie zawarł związek małżeński z Mariolą S.(obecnie T), matką tego dziecka. Już po zawarciu małżeństwa, w trakcie pobytu w szpitalu w związku z urodzeniem małoletniej Bożeny T. okazało się, że ujawnione grupy krwi wykluczają ojcostwo Marcina T. W tej sytuacji Marcin T. wniósł o zaprzeczenie swojego ojcostwa względem małoletniej Bożeny T., natomiast Mariola T. wniosła o oddalenie tego powództwa wobec faktu, że ojcostwo powoda zostało ustalone w drodze uznania, a obalenie tego uznania może nastąpić jedynie w drodze powództwa o unieważnienie uznania. Nadto z ostrożności procesowej podniosła, że mężczyzna, który uznał dziecko, nie może żądać unieważnienia uznania z powodu błędu na tej tylko podstawie, że ujawnione później cechy krwi wyłączają możliwość jego ojcostwa.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 24

1. Powódka wystąpiła przeciwko Krzysztofowi C. o uznanie czynności prawnej za bezskuteczną podnosząc, że jej dłużniczka Jadwiga C. działając w porozumieniu z synem (pозwanym) w celu pokrzywdzenia powódki, darowała Krzysztofowi C. nieruchomości i stała się niewypłacalna. Pozwany wniósł o oddalenie powództwa kwestionując swoją złą wiarę. Podniósł ponadto, że własność spornej nieruchomości została przeniesiona w drodze umowy sprzedaży, zawartej przed doręczeniem pozwu w niniejszej sprawie, na rzecz małżonków Genowefy i Adama małżonków Z. Powódka wywodziła, że brak po stronie pozwanego przedmiotu darowizny nie wyłącza legitymacji biernej pozwanego.

Oceń stanowiska stron.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

2. Lucyna K. wydziedziczyła w testamencie swego brata - Rafała K., wskazując jako przyczynę wydziedziczenia jego godne potępienia zachowanie, polegające na porzuceniu żony i dwojga dzieci, którzy popadli w ubóstwo. Rafał K., nie zgadzając się z powyższą oceną swojego zachowania, przed upływem czterech lat od ogłoszenia testamentu Lucyny K., wystąpił przeciwko jej spadkobiercom o zachowek.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

3. W dniu 19 stycznia 2015 r. prokurator wniósł do sądu pozew o zaprzeczenie ojcostwa Marka T. względem małoletniej Anety T. Podał, że małoletnia nie może być dzieckiem Marka T., ponieważ od wielu lat Marek T. nie współżył ze swoją żoną Renatą T. W toku prowadzonego postępowania o zaprzeczenie ojcostwa Marek T. wyraził zgodę na poddanie się badaniu krwi w układzie DNA. Jednakże matka małoletniej nie wyraziła zgody na pobranie krwi od małoletniej, a także, mimo trzykrotnego wyznaczenia terminu na pobranie krwi przez Laboratorium Genetyki Molekularnej w B., nie stawiała się ani razu wraz z córką na badania. W tej sytuacji w dniu 11 stycznia 2016 r. sąd wszczął z urzędu postępowanie o ograniczenie władzy rodzicielskiej Renacie T. nad małoletnią Anetą T. celem ustalenia, czy brak zgody matki małoletniej na pobranie krwi od dziecka w sprawie o zaprzeczenie ojcostwa jest sprzeczne z dobrem dziecka. Postanowieniem z dnia 18 kwietnia 2016 r. sąd ograniczył władzę rodzicielską Renacie T. przez zobowiązanie jej do poddania małoletniej Anny T. badaniu i pobraniu krwi, niezbędnych do wydania opinii przez Laboratorium Genetyki Molekularnej w B. w układzie kodu DNA, zarządzanego w sprawie o zaprzeczenie ojcostwa.

Czy postanowienie sądu z dnia 18 kwietnia 2016 r. jest trafne?

PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 25

1. Magdalena K. wniosła powództwo przeciwko Janowi T. i Markowi T. o uznanie za bezskuteczną umowy, mocą której Jan T. przeniósł na Marka T. własność nieruchomości w wyniku odwołania darowizny tej nieruchomości, jaką Jan T. otrzymał od Marka T. rok wcześniej. Powódka podnosi, iż Jan T. jest jej dłużnikiem i na skutek przeniesienia na Marka T. własności nieruchomości stał się niewypłacalny. Pozwani zarzucają, że odwołanie darowizny było zgodne z prawem, gdyż obdarowany po otrzymaniu darowizny przestał się interesować darczyńcą, nie opiekował się nim w ciężkiej chorobie, pomimo że wcześniej taką opiekę świadczył.

W zależności od dodatkowych ustaleń faktycznych, zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

2. W sprawie o stwierdzenie nabycia spadku po Annie P., jej opiekunka - Maria K. złożyła testament notarialny, w którym spadkodawczyni powołała ją do całego spadku. Matylda P., jedyna córka zmarłej, zakwestionowała ważność tego testamentu, wskazując iż: spadkodawczyni leczyła się od dawna na miążdżycę, była nadto pod silnym wpływem swojej opiekunki, a dodatkowo zawsze twierdziła przy świadkach, że mieszkanie przeznaczy dla wnuka. Maria K. podniosła z kolei, że spadkodawczyni, choć schorowana, była w pełni władz umysłowych, zaś forma testamentu (akt notarialny) przesądza o jego ważności.

Jakie przesłanki winien brać pod uwagę sąd, odnosząc się do zaprezentowanych stanowisk i rozstrzygając sprawę?

3. Anna S. pozostaje w związku małżeńskim z Jackiem S. z tym, że małżonkowie mieszkają oddzielnie i pozostają w faktycznej separacji. Przyczyną sporów pomiędzy małżonkami był m.in. problem z uzyskaniem potomstwa. Anna S. w dniu 10 marca 2012 r. urodziła Marka S., który został poczęty w wyniku zabiegu medycznego, na który Jacek S. wyraził zgodę. Jednakże obecnie Jacek S. nie uznaje Marka S. jako swojego dziecka i w żaden sposób nie przyczynia się do jego utrzymania. Od roku Anna S. pozostaje w nieformalnym związku innym z mężczyzną Andrzejem K., z którym jest w ciąży i z którym chce założyć rodzinę. Andrzej K. chce zostać prawnym ojcem dzieci Anny S. Marek S. traktuje partnera matki jako swojego ojca.

Wskaż jakie czynności prawne powinna podjąć Anna S. i Andrzej K. dla realizacji swoich zamierzeń.

PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 26

1. Anatol C. domagał się ochrony swoich dóbr osobistych w postaci czci i dobrego imienia, które Jan P. miał naruszyć kierując do powoda w sprawie o zapłatę w odpowiedzi na pozew zniesławiające go słowa, że niniejszy pozew, jak i wcześniej podejmowane przez powoda kroki w celu uzyskania renty z uwagi na chorobę zawodową, są przejawem postawy powoda zmierzającej do wyłudzenia nienależnego mu świadczenia. Ponadto Anatol C. dodał, że pozwany w odpowiedzi na pozew zawarł także zniesławiające go stwierdzenie, że postawa powoda jest w ocenie pozwanego podyktowana niedocenieniem przez rodzinę powoda jego wysiłków dla utrzymania rodziny i na tym tle przejawem skonfliktowania rodziny. Dlatego domagał się przeprosin w gazecie regionalnej oraz zasądzenia kwoty 10.000 zł tytułem zadośćuczynienia. Pozwany wniósł o oddalenie powództwa podnosząc, że sformułowania, których użył mieściły się w granicach dopuszczalnej obrony procesowej. Dodatkowo powołał się na prawo do reakcji na wcześniejsze naruszenie jego dóbr osobistych przez Anatola C., potwierdzone prawomocnym wyrokiem sądowym. Ponadto zarzucił, że reakcja powoda, oceniając obiektywnie, jest nieuzasadniona.

Oceń argumenty stron.

Na podstawie ewentualnych dodatkowych założeń zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

2. Katarzyna S. wniosła o stwierdzenie nabycia spadku po ojcu - Józefie S., na podstawie testamentu notarialnego z dnia 14 maja 2014 r., w którym powołał ją do całego spadku. Uczestnik postępowania – Marek S., brat wnioskodawczyni, złożył list datowany na 22 grudnia 2015 r., zawierający - poza życzeniami świątecznymi - stwierdzenie o treści: „*Oprzyszłość się nie martw, bo to co mam, wszystko zostawiam tobie*”, podpisany „*ojciec*”.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

3. Jan T. uznał miesięczne dziecko w dniu 14 marca 2011 r. W dniu 1 lutego 2016 r. dowiedział się, że matka dziecka w 2005 roku zawarła związek małżeński, a następnie małżeństwo to zostało unieważnione wyrokiem, który uprawomocnił się w dniu 14 sierpnia 2010 r. Dodatkowo dowiedział się też, że powództwo o zaprzeczenie ojcostwa tego dziecka nie zostało wytoczone.

Oceń sytuację prawną Jana T. Czy uznanie ojcostwa jest skuteczne?

Proszę scharakteryzować warunki i skutki uznania dziecka.

PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 27

1. Karol C. kupił w sklepie specjalistycznym gazowy piecyk łazienkowy, w którym po trzech dniach eksploatacji zaczęła przeciekać nagrzewnica, jak się okazało na skutek złego zlutowania części. Sprzedawca chciał w ramach gwarancji w ciągu 14 dni wymienić nagrzewnicę. Karol C. nie zgodził się i powołując się na rękojmię za wady fizyczne rzeczy sprzedanej żądał niezwłocznego wydania innego piecyka łazienkowego. Sprzedawca odmówił twierdząc, że skoro wadliwa jest tylko wymienialna część piecyka, to także w ramach rękojmi sprzedawca może spełnić swój obowiązek przez wymianę wadliwej części.

Kto ma rację w tym sporze?

Proszę omówić uprawnienia kupującego, będącego konsumentem, w ramach rękojmi za wady fizyczne rzeczy sprzedanej.

2. Prawo własności nieruchomości stanowiącej przedmiot majątku wspólnego małżonków Jana i Anny P. wpisane jest w księdze wieczystej tylko na rzecz Jana P. 10 maja 2016 r. Jan P. sprzedał nieruchomość Józefowi K. Anna P. wystąpiła do sądu z powództwem o ustalenie, że umowa sprzedaży nieruchomości zawarta pomiędzy jej mężem, a Józefem K. jest nieważna.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

Omów skutki domniemań wynikających z treści wpisów w księdze wieczystej.

3. Prokurator wystąpił do sądu o zaprzeczenie ojcostwa męża matki dziecka. Prawomocnym wyrokiem z dnia 25 czerwca 2016 r. sąd uwzględnił powództwo. Natomiast wcześniejszym wyrokiem sądu mąż matki dziecka został zobowiązany do alimentacji na rzecz dziecka, przy czym obecnie posiada zaległości, co do świadczeń alimentacyjnych za okres od 1 lipca 2015 r. Obecnie mąż matki dziecka zamierza wnieść powództwo przeciwko dziecku i żonie o zwrot przekazanych bądź wyegzekwowanych od niego świadczeń alimentacyjnych na rzecz dziecka. Natomiast żona zamierza nadal egzekwować zaległe alimenty.

Oceń zasadność stanowiska małżonków.

Oceń ważność czynności prawnych podejmowanych wcześniej przez męża matki dziecka, jako przedstawiciela ustawowego dziecka.

PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 28

1. Jan T. zbył swoją wierzytelność względem Pawła K. Bankowi w L. i w tym samym dniu zawiadomił swego dłużnika o przelewie. Paweł K. niezwłocznie po otrzymaniu zawiadomienia spłacił dług nabywcy wierzytelności. W pozwie skierowanym przeciwko Pawłowi K. Jan T. domaga się zapłaty długu i wykazuje, iż oświadczeniem złożonym cesjonariuszowi uchylił się od skutków swego oświadczenia woli o zbyciu wierzytelności, jako złożonego pod wpływem błędu, a dłużnik mógł się o tym z łatwością dowiedzieć, gdyby przed spłatą zwrócił się do niego o informację. Pozwana tej okoliczności nie kwestionuje, jednakże wnosi o oddalenie powództwa i zarzuca, że o nieważności umowy przelewu dowiedział się dopiero po spłacie długu bankowi.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

2. Powódka, po sprecyzowaniu żądania pozwu, domagała się nakazania pozwanej zaprzestania naruszania jej dóbr osobistych poprzez wstrzymanie emitowania poza teren zakładu zlokalizowanego na nieruchomości pozwanej na teren zamieszkania powódki uciążliwych zapachów. Pozwana wniosła o oddalenie powództwa zarzucając, że podstawą takiego roszczenia mogłoby być ewentualne naruszenie art. 222 § 2 k.c. w związku z art. 144 k.c. Ponadto zarzuciła brak legitymacji czynnej powódki, która jest tylko najemcą przedmiotowego lokalu. Przede wszystkim zarzuciła jednak brak swojej legitymacji biernej, gdyż przedmiotowa działalność gospodarcza, choć zlokalizowana w obiektach usytuowanych na jej nieruchomości, prowadzona jest legalnie przez inny podmiot, któremu wynajmuje te pomieszczenia.

Oceń zasadność argumentacji obu stron.

W zależności od dodatkowych ustaleń faktycznych zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

3. Wnioskodawczyni Anna L. wniosła o nakazanie, aby wynagrodzenie męża Roberta L. było w 1/2 wypłacane do jej rąk. Sąd ustalił, iż uczestnik postępowania po wniesieniu wniosku wyprowadził się i zamieszkał z inną kobietą. Wnioskodawczyni od kilku lat poszukuje pracy. Anna L. i Robert L. mają na utrzymaniu 9-letnią córkę i 6-letniego syna. Obecnie uczestnik, pomimo uzyskiwania wysokich zarobków, zaprzestał łożenia na utrzymanie rodziny. Wyprowadzając się Robert L. oświadczył, że swój obowiązek alimentacyjny spełnia przez fakt zezwolenia na zamieszkiwanie żony wraz dziećmi w mieszkaniu stanowiącym jego majątek osobisty. W związku z tym zapowiedział, że w wypadku domagania się od niego alimentów, wniesie powództwo o rozwód.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

Oceń sytuację prawną wnioskodawczyni i jej małoletnich dzieci pod kątem zabezpieczenia materialnych potrzeb rodziny.

PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 29

1. Wojciech K. domagał się na podstawie art. 59 k.c. uznania za bezskuteczną umowy między Markiem T. a Anną P. dotyczącej darowizny działki rekreacyjnej, twierdząc, że uniemożliwia mu to wykonanie zawartej przez niego umowy przedwstępnej kupna - sprzedaży łodzi żaglowej. Jeśli Marek T. daruje działkę rekreacyjną z pasieką, to pozbędzie się jedyne go dochodu (z wynajmu letniska oraz sprzedaży miodu) i nie zwróci Wojciechowi K. 30 000 zł wymagalnego długu, ze spłatą którego zalega, a twierdził, że miał go zwrócić po sezonie. Powód zaś nie zakupił łodzi w terminie z uwagi na brak środków. Pozwani, nie przecząc faktom, wnieśli o oddalenie powództwa, zarzucając brak przesłanek z art. 59 k.c.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

Czym różni się roszczenie z art. 59 k.c. od skargi pauliańskiej?

2. Maciej H. w pozwie wniesionym w dniu 10 maja 2016 r. skierowanym przeciwko Damianowi F. i Tomaszowi R. domaga się ustalenia, iż zawarta między pozwanymi umowa z dnia 5 kwietnia 2013 r., stosownie do której Damian F. sprzedał Tomaszowi R. samochód marki „BMW” jest nieważna, gdyż właścicielem tego samochodu jest powód. Pozwani wnoszą o oddalenie powództwa, gdyż pozwany Tomasz R. nabył samochód w dobrej wierze, jako że z dowodu rejestracyjnego wynikało, iż Damian F. jest właścicielem zbywanego samochodu. Postępowanie dowodowe wykazało, że Damian F. miesiąc wcześniej sprzedał samochód powodowi, jednakże wydanie samochodu miało nastąpić dopiero po zapłacie przez powoda całości ceny, a powód dotychczas części ceny nie zapłacił.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

3. Aneta T. wniosła o orzeczenie separacji z wyłącznej winy Marka T. oraz o zasądzenie od męża alimentów w kwocie po 1.000 zł miesięcznie, albowiem nadal jak przed separacją pozostaje ona w niedostatku. Swoją trudną sytuację przeciwstawiła wyjątkowo korzystnej sytuacji materialnej pozwanego, z którego wyłącznej winy domaga się orzeczenia separacji. Pozwany również domaga się separacji, z tym że z wyłącznej winy powódki. Natomiast co do alimentów na żonę wniósł o oddalenie powództwa. Z ostrożności procesowej, w wypadku obciążenia go winą za rozkład pożycia stron, wniósł o oddalenie żądania zasądzenia alimentów, powołując się na podstawę faktyczną powództwa, z której wynika, że separacja nie pociągnęła za sobą istotnego pogorszenia sytuacji materialnej powódki.

Oceń sytuację prawną stron w zakresie żądania zasądzenia alimentów, w zależności od orzeczenia o winie stron.

PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 30

1. Spółka z o.o. „Drew - Pol” w pozwie skierowanym przeciwko Annie K. domaga się zasądzenia kwoty 15.000 zł tytułem ceny za komplet mebli, jaki pozwana nabyła w sklepie należącym do strony powodowej. Pozwana wnosi o oddalenie powództwa powołując się na bezsporne okoliczności a mianowicie, iż stosownie do umowy sprzedawca miał przesłać te meble do domu powódki, jednakże meble tam nie dotarły, gdyż w trakcie transportu przez świadczącego stałe usługi dla strony powodowej przewoźnika meble zostały skradzione w wyniku napadu rabunkowego.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

2. Małżonkowie Anna i Roman S. kupili do majątku wspólnego samochód osobowy. Roman S., mimo protestów żony, zabrał kluczyki do samochodu i nie pozwala żonie prowadzić twierdząc, że źle jeździ.

Czy Annie S. służy roszczenie wobec męża - jeżeli tak, to o co?

Proszę scharakteryzować sposób rozwiązywania konfliktów między współwłaścicielami na tle współposiadania rzeczy wspólnej.

3. Marta B., lat 70, jest osobą niepełnosprawną wymagającą stałej pielęgnacji, nie posiada żadnego majątku ani dochodu, ma trzy dorosłe córki. Mieszka z niezamężną córką, która w miarę możliwości stara się zaspokoić większość potrzeb matki. Pozostałe córki nie łożą na utrzymanie matki. Marta B. wystąpiła o zasądzenie alimentów w kwocie po 1.000 zł miesięcznie solidarnie przeciwko tym dwóm swoim córkom oraz przeciwko bardzo dobrze sytuowanemu swojemu młodszemu bratu. Pozwane wniosły o oddalenie powództwa zarzucając, że podstawowe potrzeby matki są zaspokojone przez córkę, u której mieszka. Ponadto zarzuciły, że zasady współżycia społecznego przemawiają za obciążeniem alimentami w pierwszej kolejności brata matki, którym ich matka opiekowała się gdy dorastał, a który pomimo bardzo dobrej sytuacji materialnej nie interesuje się siostrą. Z ostrożności procesowej pozwane wniosły o dopozwanie siostry, która utrzymuje matkę. Pozwany wniosł o oddalenie powództwa.

Czy w opisanej sytuacji Marta B. może domagać się alimentów?

Jaką decyzję procesową i merytoryczną podejmie sąd?

PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 31

1. Powód został potrącony przez samochód kierowany przez Roberta K., w wyniku czego doznał szeregu obrażeń wymagających leczenia szpitalnego. Leczenie znacznie wydłużyło się wobec faktu zakażenia rany podczas leczenia szpitalnego. Powód domagał się od sprawcy wypadku odszkodowania za koszty leczenia i zadośćuczynienia za doznaną krzywdę. Pozwany zarzucił brak legitymacji biernej z uwagi na wykupienie obowiązkowego ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych. Z ostrożności procesowej zarzucił brak swojej winy w spowodowaniu wypadku, a w szczególności brak swej odpowiedzialności za skutki zakażenia szpitalnego.

Oceń sytuację prawną Roberta K.

W zależności od dodatkowych ustaleń zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

2. Stanisław T. domaga się ustanowienia służebności drogi koniecznej na rzecz swojej nieruchomości przez nieruchomość należącą do Zygmunta K. Budynek Stanisława T. przylega bezpośrednio do ulicy, z której prowadzi do niego wejście, jednak brak jest możliwości dojazdu do podwórza położonego za budynkiem, gdyż przed 5 laty wnioskodawca wybudował garaż pomiędzy budynkiem własnym i sąsiednim, likwidując w ten sposób dojazd do podwórza. Z opinii biegłych wynika, że dojazd do podwórza jest potrzebny z uwagi na bezpieczeństwo przeciwpożarowe, a także konieczność dowożenia opału, zaś urządzenie takiego dojazdu jest możliwe wyłącznie przez nieruchomość Zygmunta K. Uczestnik sprzeciwia się ustanowieniu służebności drogi koniecznej twierdząc, że skoro wnioskodawca sam pozbawił swą nieruchomość możliwości dojazdu, to brak podstaw do ustanowienia na jego rzecz służebności.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

3. Sąd Rejonowy ustalił, że między stronami toczyła się sprawa o rozwód, w której pozwana zgłosiła żądanie zasądzenia na jej rzecz alimentów. Sąd Okręgowy zobowiązał powoda do łożenia na rzecz pozwanej na czas trwania postępowania kwoty po 750 zł miesięcznie tytułem kosztów utrzymania rodziny, z czego powód zapłacił pozwanej łączną kwotę 18.700 zł. Żądanie zasądzenia alimentów na rzecz pozwanej zostało oddalone wyrokiem Sądu Apelacyjnego, który zmienił w tej części wyrok rozwodowy Sądu Okręgowego. Powód podniósł, że w związku z tym odpadła podstawa prawna jego świadczenia, które stało się nienależne, a Sąd Rejonowy podzielił ten pogląd. Uznał, że postanowienie o zabezpieczeniu obejmowało faktyczne zabezpieczenie roszczenia o alimenty zgłoszone przez pozwaną na podstawie art. 27 k.r.o., ponieważ obowiązek przyczyniania się do zaspokajania potrzeb rodziny ustaje w następstwie separacji faktycznej małżonków bezdzietnych oraz małżonków, których dzieci wskutek usamodzielnienia nie pozostają z nimi we wspólnym gospodarstwie rodzinnym. Podstawa świadczenia alimentów na rzecz pozwanej, zasądzonych na czas sprawy o rozwód, odpadła więc wraz z oddaleniem w wyroku rozwodowym jej roszczenia o alimenty.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 32

1. Konrad D. wytoczył przeciwko Annie K. skargę pauliańską w celu ochrony swej wiarygodności pieniężnej w kwocie 200 000 zł, odnośnie umowy kupna - sprzedaży nieruchomości - dwóch lokali mieszkalnych o pow. 67 m² każdy, zawartej przez Annę K. z jego dłużnikiem, Jackiem K. (bratem pozwanej), dokonanej w celu jego pokrzywdzenia. Na pierwszej rozprawie Anna K. wniosła o oddalenie powództwa, wskazując, że przed wniesieniem pozwu zbyła odpłatnie oba lokale kolejnemu nabywcy - za łączną kwotę 20 000 zł. Konrad D. obok pozwanej pozwał także nabywcę Jana P. Jan P. w odpowiedzi zarzucił, że nabył nieruchomość odpłatnie i z ogłoszenia, zatem za długi Anny K. nie odpowiada. Konrad D. stwierdził, że nie można jako odpłatnej traktować transakcji, gdzie cena jest 10-krotnie zaniżona, gdyż jest to darowizna.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

2. Piotr K. domaga się zasądzenia od Wojciecha P., właściciela nieruchomości sąsiedniej, odszkodowania stanowiącego wartość wyciętych przez pozwanego drzew, które rosły na nieruchomości stanowiącej współwłasność powoda. Pozwany wnosi o oddalenie powództwa i zarzuca, że powód nie jest legitymowany biernie, albowiem udział we współwłasności wynosi tylko 1/20 części, a nadto że drzewa zacięły jego nieruchomość i wyciął je za zgodą innego współwłaściciela, któremu wydał drewno.

Oceń stanowiska stron.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

3. Anna B., imieniem małoletniej Ewy B., wniosła powództwo przeciwko Markowi B. o zapłatę kwoty 8.000 zł tytułem alimentów za okres poprzedzający wytoczenie powództwa, a nadto o alimenty bieżące w kwocie po 700 zł miesięcznie. W uzasadnieniu podniosła, że na poczet kwoty 8.000 zł składa się pomoc finansowa udzielana przez jej szwagra na rzecz dziecka w postaci opłacenia przez niego obiadów w stołówce szkolnej, pożyczki zaciągane przez nią, których częściowo nie spłaciła oraz część niezapłaconych rachunków za rehabilitację dziecka. Pozwany wniósł o oddalenie powództwa w zakresie kwoty 8.000 zł zarzucając m.in., że roszczenie to przedawniło się, a poza tym nie byłby w stanie wyłożyć takiej kwoty jednorazowo. W zakresie alimentów bieżących wniósł o oddalenie powództwa ponad kwotę 400 zł miesięcznie argumentując, że 300 zł miesięcznie zobowiązali się płacić na rzecz Ewy B. jego rodzice, w celu dofinansowania wydatków szkolnych.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 33

1. Powód domagał się zasądzenia od pozwanego Skarbu Państwa na swoją rzecz kwoty 100.000 zł tytułem zadośćuczynienia wskazując, że wskutek uczestnictwa w długotrwałym procesie karnym, w którym został uniewinniony, doznał rozstroju zdrowia w postaci choroby psychicznej. Jakkolwiek rozpoznanie choroby nastąpiło wcześniej, to jednak jej objawy znacznie nasiliły się podczas trwania procesu karnego. Obecnie powód jest całkowicie niezdolny do pracy, uzyskuje rentę inwalidzką w wysokości minimum socjalnego. Dodatkowo nastąpiła całkowita dezorganizacja jego życia rodzinnego, zostawiła go żona, odsunęły się od niego dzieci, a także najbliżsi znajomi. Pozwany Skarb Państwa wnosił o oddalenie powództwa wywodząc, że uniewinnienie powoda w procesie karnym nie oznacza, iż powód nie dopuścił się czynu, o popełnienie którego był oskarżony, stąd brak podstaw dla przyjęcia odpowiedzialności pozwanego na zasadach słuszności, a nadto zarzucił, że choroba psychiczna nie jest naturalnym następstwem uczestnictwa w długotrwałym procesie.

Oceń stanowiska stron, zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

2. Wierzytelność Renaty K. wobec Marka C. została zabezpieczona hipoteką obciążającą nieruchomość Marka C. Po dowiedzeniu się, że Marek C. sprzedał obciążoną nieruchomość, Renata K. wystąpiła do sądu przeciwko obu stronom tej umowy o stwierdzenie nieważności tej umowy. Ponadto, jako żądanie ewentualne, wniosła skargę paulińską. W uzasadnieniu podniosła, że dłużnik zobowiązał się, że nie będzie zbywał nieruchomości do czasu wygaśnięcia hipoteki.

Proszę ocenić żądanie wierzyciela.

Na czym polega istota hipoteki i co może być jej przedmiotem?

3. Maria K., imieniem małoletniego Jana K., wniosła powództwo przeciwko Józefowi T. o zapłatę kwoty 8.000 zł tytułem alimentów za okres roku poprzedzającego wytoczenie powództwa, a nadto o alimenty bieżące w kwocie po 600 zł miesięcznie. W uzasadnieniu wskazała, że koszt utrzymania syna kształtuje się w wysokości około 1.000 zł miesięcznie. Pozwany w żadnym zakresie nie przyczynia się do alimentacji syna, a wszelki trud wychowania i pieczy nad dzieckiem spoczywa na niej. Podkreśliła też, że wyłącznie dzięki jej staraniom i z jej nakładów zostały zaspokojone wszelkie potrzeby dziecka za okres poprzedzający wytoczenie powództwa. Pozwany stawiał się na rozprawie, ale nie zajął stanowiska. Sąd I instancji wyrokiem zaocznym uwzględnił powództwo w zakresie alimentów bieżących, a w zakresie alimentów zaległych powództwo oddalił. Maria K. imieniem własnym apelacją zaskarżyła niniejszy wyrok w części oddalającej powództwo i wniosła o zasądzenie na swoją rzecz kwoty 8.000 zł tytułem kosztów regresowych.

Oceń zasadność wyroku I instancji oraz zasadność wniesionej apelacji.

Zaproponuj rozstrzygnięcie Sądu II instancji i uzasadnij je.

PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 34

1. Anna T. domagała się zasądzenia odszkodowania w kwocie 10.000 zł, jako kosztu wymiany części podłogi drewnianej, wymiany tapet oraz odmalowania sufitów od najemcy lokalu piętro wyżej - Roberta S. Powódka ustaliła, że szkoda zaistniała na skutek przelania się wody z lokalu wyżej, co jej zdaniem wystarcza do odpowiedzialności zajmującego to pomieszczenie. Przypuszcza, że prawdopodobną przyczyną było zatkanie się kratki ściekowej w łazience. Robert S. wniósł o oddalenie powództwa, wskazując na fakt, że podczas jego pobytu w pracy doszło do pęknięcia rury doprowadzającej wodę w zajmowanym przez niego lokalu, za co on żadnej odpowiedzialności nie ponosi.

**Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.
Wskaż i omów zasady odpowiedzialności za szkodę.**

2. Na rzecz nieruchomości władnącej, stanowiącej współwłasność Jacka D. i Mariana C., ustanowiona została prawomocnym postanowieniem sądu służebność drogowa po nieruchomości Jana M. Współwłaściciele nieruchomości władnącej dokonali zniesienia współwłasności i podzielili tę nieruchomość w naturze na dwie odrębne działki. Jedna z tych działek została następnie sprzedana osobie trzeciej.

Czy służebność obciążająca nieruchomość Jana M. wygasła?

3. Strony są bezdzietnym małżeństwem pozostającym w faktycznej separacji. Pozwana Maria C. w dniu 1 maja 2016 r. wniosła o udzielenie zabezpieczenia przez zasądzenie od powoda Jana C., tytułem alimentów na swoją rzecz na czas trwania procesu o rozwód, kwot po 1.000 zł miesięcznie. Powód wniósł o oddalenie tego wniosku z uwagi na brak przedmiotu zabezpieczenia, albowiem pozwana nie domaga się orzeczenia alimentów po rozwodzie. Z ostrożności procesowej, powód wniósł o odrzucenie tego wniosku, albowiem kwestia rozstrzygnięcia zasadności żądania pozwanej o przyczynianie się powoda do jej utrzymania była już przedmiotem oceny we wcześniej wszczętej sprawie z powództwa Marii C. przeciwko Janowi C. o przyczynianie się do zaspokajania potrzeb rodziny w kwotach po 1.000 zł miesięcznie. W sprawie tej nieprawomocnym postanowieniem z dnia 10 stycznia 2016 r. udzielono zabezpieczenia Marii C. tego roszczenia przez zasądzenie od Jana C. na rzecz Marii C. od dnia 10 stycznia 2016 r. kwot po 700 zł miesięcznie, a dalej idące żądanie zabezpieczenia w kwocie po 1.000 zł miesięcznie oddalono. Ponadto z ostrożności procesowej Jan C. wniósł o oddalenie tego wniosku z uwagi na brak wykazania zmiany stosunków w rozumieniu art. 138 k.r.o. od dnia 10 stycznia 2016 r. do dnia 1 maja 2016 r.

Dokonaj oceny stanowiska powoda.

Proszę wskazać materialnoprawne podstawy roszczenia zasądzenia alimentów na rzecz małżonka co do świadczeń za okres przed wniesieniem sprawy o rozwód, w czasie trwania sprawy o rozwód oraz co do świadczeń za okres po uprawomocnieniu się wyroku orzekającego rozwód.

PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 35

1. Marek C. w lokalnej gazecie, w dziale ogłoszenia, zamieścił informację, że sprzedaje urządzenie do produkcji zamków za 12 000 zł. Zadzwoił do niego Jacek T., że chce obejrzeć urządzenie i przybył do Marka C. w tym celu w umówionym terminie, po czym oświadczył, że je kupuje. Marek C. zażądał 14 000 zł. Jacek T. odmówił i wystąpił do Sądu o nakazanie Markowi C. wydania urządzenia za równoczesną zapłatą 12 000 zł. Marek C. wniósł o oddalenie powództwa utrzymując, że jego ogłoszenie nie miało charakteru wiążącej oferty.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

2. Jacek K. domaga się zniesienia współwłasności nieruchomości składającej się z działki gruntu zabudowanej jednopiętrowym domem mieszkalnym. Na parterze znajdują się trzy pokoje, kuchnia i łazienka, zaś na piętrze trzy pokoje i łazienka. Wnioskodawca, będący współwłaścicielem w 2/3 częściach, domaga się przyznania mu całości domu na wyłączną własność za stosowną spłatą na rzecz uczestnika Marka T., będącego współwłaścicielem w 1/3 części i wskazuje, że w domu tym zamieszkuje wraz z żoną i córką zajmując go w całości, przy czym jest to dom jednorodzinny, zaś uczestnik ma zaspokojone potrzeby mieszkaniowe w innym domu stanowiącym jego wyłączną własność. Uczestnik domaga się wydzielenia na jego własność odrębnego lokalu na piętrze, a sporządzona na jego wniosek opinia biegłego sądowego stwierdza, że na piętrze można utworzyć samodzielny lokal mieszkalny, co jednak wymaga stosownych prac budowlanych. Uczestnik chciałby tak wydzielony lokal wynajmować uzyskując z tego dochód.

Zaproponuj orzeczenie i przedstaw jego motywy.

3. Jan S. wniósł o ustalenie wygaśnięcia jego obowiązku alimentacyjnego względem syna Marka S. z uwagi na ukończenie przez syna studiów magisterskich na kierunku politologia. Marek S. wniósł o oddalenie powództwa, albowiem bezskutecznie poszukuje pracy i zarejestrował się jako bezrobotny. Podkreślił też, że chcąc polepszyć swoje możliwości zarobkowe równolegle studiował na drugim kierunku prawo i został mu do ukończenia ostatni rok studiów. Zaznaczył, że nie powtarzał żadnego roku na którymkolwiek z kierunków. Jednocześnie wytoczył powództwo wzajemne przeciwko swojemu ojcu Janowi S. o podwyższenie alimentów z kwoty 600 zł do kwoty po 800 zł miesięcznie. W uzasadnieniu podniósł, że od poprzedniej sprawy alimentacyjnej wzrosły jego koszty utrzymania. Ponadto dodał, że ostatnio jego matka straciła pracę i nie może łożyć na jego utrzymanie.

Oceń sytuację prawną stron, zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

Proszę przedstawić zasady obowiązku alimentacyjnego rodziców wobec pełnoletniego dziecka.

PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 36

1. Powódka wniosła o zadośćuczynienie w związku z urazem jakiego doznała zwiedzając stadninę koni. Po ośrodku oprowadzał ją pracujący tam znajomy instruktor. Podczas jej pobytu w stajni jeden z koni był wyprowadzany na zewnątrz przy użyciu kantara. Po wyprowadzeniu z boksów zwierzę poruszało się spokojnie w kierunku wyjścia. W pewnym momencie koń nagle się obrócił, chciał wrócić do swojego boksu. Podczas obrotu otarł się o powódkę, która upadła na klepisko. Kiedy już leżała, koń dodatkowo zawadził ją kopytem. Pozwana spółka wniosła o oddalenie powództwa zarzucając brak swojej winy, albowiem na drzwiach stajni mieści się tablica ostrzegawcza zakazująca wejścia osobom niezatrudnionym, a nie może odpowiadać za łamiące te zakazy zezwolenie znajomego powódki. Poza tym ten koń jest łagodny i to obecność powódki mogła spowodować taką reakcję zwierzęcia. Niezależnie od tego zakres urazów jakich doznała powódka były w istocie następstwem osteoporozy na którą ona cierpi. Powódka zarzuciła, że podczas pobytu w stajni wykonywała wszelkie polecenia pracownika pozwanego oraz to, iż to pozwany winien wykazać, że jego nadzór nad zwierzętami był staranny.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

2. Jan T. zawarł z Anną K. umowę kupna nieruchomości. Anna K. posiadała akt własności ziemi, jednak nie była wpisana jako właścicielka w księdze wieczystej. Wydanie nieruchomości nastąpiło przy zawarciu umowy. Jan T. przystąpił do rozbudowy i remontu budynku na tej nieruchomości, a także wynajmował garaż. Jednakże wkrótce doszło do stwierdzenia nieważności aktu własności ziemi. Karolina W., która okazała się właścicielką nieruchomości, zażądała jej wydania, wynagrodzenia za korzystanie z niej i zwrotu wartości pożytków. Jan T. zgłosił zarzut potrącenia przedstawiając swoją wierzytelność z tytułu zwrotu nakładów na remont i rozbudowę domu, przy czym rozbudowę tę kontynuował jeszcze po doręczeniu mu odpisu pozwu. Jednocześnie powołując się na tą wierzytelność zgłosił też zarzut zatrzymania. Na tych podstawach wniósł o oddalenie powództwa.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

3. Jan S. w dniu 10 czerwca 2016 r. wniósł o obniżenie alimentów zasądzonych od niego wyrokiem sądu z dnia 10 stycznia 2016 r. na rzecz małoletniego syna z kwoty po 700 zł do kwoty po 350 zł miesięcznie. W uzasadnieniu podniósł, że skoro sąd obciążył go alimentami w tej wysokości, przy przyjętych kosztach utrzymania syna na poziomie 1.000 zł miesięcznie, to w sytuacji otrzymywania przez matkę dziecka kwot po 500 zł miesięcznie w ramach programu „Rodzina 500 plus”, pozostałą częścią kosztów utrzymania, odpowiadającą kwocie 500 zł, powinni być obciążeni rodzice dziecka w tych samych proporcjach, jak w wyroku z dnia 10 stycznia 2016 r.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 37

1. Powodowie Jan i Anna T. zawarli z Markiem P. notarialną umowę przedwstępną sprzedaży zabudowanej nieruchomości i uiścili 15 % ceny nabycia. Jednocześnie Marek P. bez zawarcia dodatkowej umowy udostępnił nieruchomość do korzystania przyszłym nabywcom. Małżonkowie T. rozpoczęli remont pomieszczeń, zawierając umowę z firmą budowlaną. Jednak przed terminem do zawarcia umowy przyrzeczonej Marek P. sprzedał aktem notarialnym nieruchomość innej osobie. Małżonkowie T. opuścili nieruchomość, a równocześnie wnieśli pozew o odszkodowanie przeciwko Markowi P. w kwocie 25 000 zł, co stanowi równowartość kary umownej, którą zapłacili zatrudnionemu przez nich wykonawcy z tytułu niedotrzymania warunków zawartej z nim umowy, oraz w kwocie 50 000 zł z tytułu utraconych zysków, gdyż planowali wynajmować remontowane lokale. Ponadto wnieśli o zwrot uiszczonej ceny nabycia w podwójnej wysokości.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

2. Jan T. w pozwie skierowanym przeciwko Markowi W. domaga się zasądzenia kwoty 10.000 zł tytułem wynagrodzenia za korzystanie przez pozwanego ze stanowiącego własność powoda mieszkania. Pozwany wniósł o oddalenie powództwa i wykazał, że mieszkanie wynajął od Leszka P., który zawierając umowę najmu zapewniał go o swoim prawie własności. Wykazał także, że za cały okres najmu uiścił Leszkowi P. czynsz wg ustalonej stawki w łącznej wysokości 8.000 zł. Niezależnie od tego Marek W. zarzucił brak swojej legitymacji biernej z uwagi na fakt, że nie zajmował przedmiotowego lokalu, albowiem użyczył go córce i zięciowi.

Oceń argumenty stron.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

3. Jan T, zamieszkały we Włoszech w dniu 13 lipca 2016 r. wniósł do Sądu Rejonowego w M. wniosek o uchylenie wyroku z dnia 21 września 2015 r. wydanego w sprawie alimentacyjnej wszczętej w dniu 10 lipca 2014 r., na mocy którego zasądzono od niego na rzecz jego małoletniego dziecka alimenty w kwocie po 1.800 zł miesięcznie. W uzasadnieniu swego wniosku zarzucił, że nie doręczono mu dokumentu wszczynającego postępowanie, a o wyroku dowiedział się dopiero w dniu 9 czerwca 2016 r., to jest przy pierwszej czynności egzekucyjnej mającej na celu zajęcie części jego majątku. Jan T. powołał się na przepisy prawa unijnego, to jest na rozporządzenie Rady (WE) nr 4/2009 z dnia 18 grudnia 2008 r. w sprawie jurysdykcji, prawa właściwego, uznawania i wykonywania orzeczeń oraz współpracy w zakresie zobowiązań alimentacyjnych (Dz. Urz. UE L 7 z 10.01.2009, s. 1).

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

Podaj podstawę prawną rozstrzygnięcia.

PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 38

1. Pozwana spółka zobowiązała się do wykonania powodowi mebli kuchennych za kwotę 20.000 zł. Przy zawarciu umowy powód wręczył pozwanemu zadatek określony w umowie, w kwocie 12.000 zł. Spółka z niedbalstwa nie wywiązała się z umowy w oznaczonym terminie. W tej sytuacji powód złożył oświadczenie o odstąpieniu od umowy i zażądał zwrotu podwójnego zadatku, a następnie wystąpił na drogę sądową. Strona pozwana zarzuciła, że nie jest to zadatek, wbrew nazewnictwu, lecz zaliczka, z uwagi na wysokość kwoty stanowiącą 60 % ceny sprzedaży, a gdyby liczyć podwójnie - to ją przekraczająca i zgłosiła gotowość wykonania zobowiązania.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je?

Jakie są konsekwencje uwzględnienia zarzutów strony pozwanej?

2. Arkadiusz N. prowadzi punkt usługowy oprawy obrazów na swej nieruchomości, przy czym dostęp do ulicy jest zapewniony na skutek służebności przechodu przez bramę nieruchomości sąsiedniej, stanowiącej własność Anny T. Przy bramie tej, na ścianie budynku Anny T. od 25 lat znajduje się szyld i gablota ze zdjęciami reklamującymi punkt usługowy Arkadiusza N., umieszczone tam za zgodą poprzedniego właściciela nieruchomości - nieżyjącego już ojca obecnej właścicielki. Anna T. w pozwie skierowanym przeciwko Arkadiuszowi N. domaga się nakazania pozwanemu usunięcia szyldu i gabloty. Pozwany wnosi o oddalenie powództwa i podnosi zarzut zasiedzenia służebności.

Zaproponuj orzeczenie i przedstaw jego motywy.

3. Marek T. nie płaci ustalonych wyrokiem sądu alimentów na rzecz dwojga swoich dzieci w wieku 8 i 6 lat, gdyż wyjechał za granicę i jego obecne miejsce pobytu nie jest znane. W tej sytuacji matka małoletnich Teresa W. wystąpiła o zasądzenie alimentów na dzieci w tej samej wysokości solidarnie od ich dziadków, rodziców Marka T. Pozwani podnieśli, że rodzice Teresy W. są bardzo zamożnymi ludźmi. Ponadto ewentualne alimentowanie wnuków uzależnili od możliwości kontaktowania się z nimi, co utrudnia Teresa W., zrażając dzieci do kontaktów z dziadkami. Zarzucili też, że możliwości majątkowe Teresy W. pozwalają na zaspokojenie niezbędnych potrzeb zarówno jej, jak i jej małoletnich dzieci. W odpowiedzi na to Teresa W. podniosła, że poza przeznaczaniem na potrzeby dzieci części uzyskiwanych przez nią dochodów, spełnia ona swój obowiązek alimentacyjny również przez osobiste starania o ich utrzymanie i wychowanie.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 39

1. Jerzy T. wnosi o zniesienie współwłasności nieruchomości - działki zabudowanej domem jednorodzinny - należącej do niego oraz uczestnika Andrzeja K. po ½ części i domaga się przyznania mu tego domu na wyłączną własność, gdyż w domu tym zamieszkuje wraz z rodziną. Wnosi też o rozłożenie należnej uczestnikowi spłaty na raty płatne przez 20 lat, gdyż jest emerytem o bardzo niewielkich dochodach, a zatem spłata znacznej kwoty w krótszym czasie nie jest możliwa (wartość nieruchomości wynosi 400.000 zł). Uczestnik wnosi o oddalenie wniosku lub zarządzenie sprzedaży nieruchomości i podział uzyskanej kwoty twierdząc, iż wnioskodawca nie jest w stanie go spłacić, zaś on sam jest wprawdzie człowiekiem majątnym i spłata nie sprawiłaby mu trudności ale domu nie chce, gdyż ma zaspokojone potrzeby mieszkaniowe.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

2. Pomiędzy właścicielami gruntów sąsiadujących doszło do sporu co do przebiegu granicy. Wykorzystując roczny wyjazd za granicę Jacka S., Rafał K. wkroczył na przygraniczny pas gruntu uprawiany od ponad 30 lat przez Jacka S. i zaorał go. Po powrocie do kraju Jacek S. zażądał wydania spornego gruntu, lecz spotkał się z kategorię odmową. W tej sytuacji Jacek S. wniósł powództwo przeciwko Rafałowi K. o ochronę posiadania, domagając się wydania zaoranego pasa gruntu. Sąd oddalił to powództwo z uwagi na wygaśnięcie roszczenia, albowiem powództwo zostało wniesione rok po naruszeniu posiadania. Dlatego Jacek S. zapowiedział wniesienie sprawy o rozgraniczenie. Rafał K. zapowiedział, że nie ustąpi. Dodał, że nieformalne umowy jego poprzednika prawnego z Jackiem S. go nie wiążą, a poza tym w postępowaniu rozgraniczeniowym ustala się granice według ostatniego spokojnego stanu posiadania, a ten został potwierdzony wyrokiem sądowym oddalającym powództwo Jacka S., którym strony są związane.

Oceń argumenty stron w kontekście kryteriów rozgraniczenia nieruchomości.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

3. Jan P. jest uznanym specjalistą w zakresie wierceń i poszukiwań złóż gazu ziemnego i ropy naftowej, z czym wiążą się częste wyjazdy za granicę. Po utracie ważności dokumentu paszportowego złożył wniosek o wydanie nowego paszportu, ale władze paszportowe, w związku z zastrzeżeniem matki dziecka, uzależniły wydanie mu paszportu od zabezpieczenia wykonania przysługującego dziecku prawa do alimentów, stwierdzonych wyrokiem sądowym.

Czy Jan P. może na drodze sądowej zapewnić sobie wydanie paszportu, co umożliwi mu wyjazd za granicę?

Proszę omówić skuteczność orzeczeń wydawanych w przedmiocie wykonywania władzy rodzicielskiej.

PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 40

1. Powódka wystąpiła przeciwko Annie T. i Markowi A. o uznanie czynności prawnej za bezskuteczną podnosząc, że jej dłużniczka Anna T. działając w porozumieniu z konkubentem (pозwanym) w celu pokrzywdzenia powódki, darowała pozwanemu nieruchomość i stała się niewypłacalna. Pozwany wniósł o oddalenie powództwa kwestionując m.in. swoją złą wiarę. Oboje pozwani podnieśli ponadto, że własność spornej nieruchomości została przeniesiona w drodze umowy sprzedaży, zawartej przed doręczeniem pozwu w niniejszej sprawie, na rzecz Ewy i Józefa małżonków W., co wyklucza ich legitymacje bierną. Z ostrożności procesowej pozwani zarzucili nadto, że powódka nie wykazała, iż pozwani działali ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli.

Oceń stanowiska stron.

Zaproponuj orzeczenie i uzasadnij je.

2. Paweł T. domagał się w pozwie wniesionym przeciwko Wojciechowi K. ustalenia, że obciążająca jego nieruchomość służebność drogowa, ustanowiona na rzecz kaźdoczesnego właściciela nieruchomości sąsiedniej (którym od 2016 r. w następstwie umowy kupna stał się pozwany) wygasła w 2015 r. na skutek tego, że od 2005 r. nie była wykonywana. Okoliczność powyższa znalazła potwierdzenie w dowodach. Pozwany wniósł o oddalenie powództwa podnosząc, że w świetle istniejącego - w dacie zakupu przez niego nieruchomości władnącej - wpisu w księdze wieczystej, służebność drogowa przysługiwała jako prawo związane z tą nieruchomością.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

3. W dniu 22 sierpnia 2016 r. Ośrodek Pomocy Społecznej w T. zawiadomił Sąd Rejonowy w T. o odebraniu przez pracownika socjalnego 5-miesięcznego Mateusza K., który pozostawał w miejscu swojego zamieszkania bez właściwej opieki, co stanowiło zagrożenie dla życia i zdrowia małoletniego. Z informacji OPS w T. wynika, że tego dnia pracownik socjalny został zawiadomiony, iż w mieszkaniu Renaty K. - matki małoletniego Mateusza K., odbywała się przez całą noc libacja alkoholowa, a od rana z mieszkania dochodzi płacz dziecka. Po wejściu do mieszkania pracownik socjalny zastał Renatę K. i jej konkubenta w stanie nietrzeźwości, zaś małoletni Mateusz K. leżał w łóżeczku, był brudny, zaniedbany i płakał. Pracownik socjalny zawiadomił policję oraz pogotowie i w obecności funkcjonariusza policji oraz lekarza odebrał małoletniego Mateusza K., a następnie umieścił go w rodzinie zastępczej zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego. W dniu 23 sierpnia 2016 r. Renata K. wniosła do Sądu Rejonowego w T. zażalenie na odebranie małoletniego przez pracownika socjalnego, zarzucając bezzasadność i nielegalność odebrania małoletniego.

Oceń legalność i zasadność odebrania małoletniego Mateusza K. przez pracownika socjalnego.

Czy oraz kto jest legitymowany i w oparciu o jakie przesłanki do wniesienia zażalenia na odebranie dziecka przez pracownika socjalnego?

Jakie czynności winien podjąć sąd, jeżeli umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej nastąpiło w związku z przemocą w rodzinie?

PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 41

1. Wyrokiem z dnia 20 maja 2006 r. zasądono od Andrzeja K. na rzecz Leszka P. kwotę 110.000 zł. Po prawomocności wyroku Andrzej K. zapłacił Leszkowi P. zasądzoną kwotę. Następnie na skutek wznowienia postępowania doszło do oddalenia powództwa. Leszek P. odmawia zwrotu otrzymanej od Andrzeja K. kwoty wykazując, że za część tej kwoty, to jest za 100.000 zł zakupił nieruchomości, którą następnie podarował córce. Natomiast pozostałą część wydał na rejs dalekomorski.

**Rozważ sytuację prawną powoda.
Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.**

2. W liście do córki Anna K. odwołała odwołanie testamentu.

Czy czynność ta okazała się skuteczna?

3. Hanowerski urząd ds. dzieci i młodzieży (Jugendamt) w dniu 1 lipca 2016 r., w trybie Konwencji dotyczącej cywilnych aspektów uprowadzenia dziecka za granicę, wniósł do Sądu Rejonowego w P. wniosek o oddanie 5-letniej Julii K. i 8-letniej Anny K. zarzucając, że zostały one, bez wiedzy urzędu, w dniu 15 kwietnia 2016 r. bezprawnie zabrane z Niemiec i wywiezione do Polski przez rodziców dzieci. Wskazano, że wcześniej, tj. w maju 2015 r., Jugendamt w trybie określonym przepisami prawa krajowego odebrał rodzicom dziewczynki, a następnie przekazał je niemieckiej rodzinie zastępczej. Podejmując taką decyzję urząd uzasadniał ją troską o dobro dzieci. Uczestnicy Maria i Roman K. wnieśli o oddalenie wniosku zarzucając, że podczas spotkań z dziećmi zauważyli u nich ślady przemocy - siniaki i skaleczenia. Dzieci były też ogólnie zaniedbane i zachowywały się dziwnie, jakby podawano im leki. Ze względu na pogarszający się stan zdrowia i higieny dzieci oraz brak reakcji na kierowane skargi, zdecydowali się uprowadzić dzieci i przywieźć z Niemiec do Polski. Zarzucili też, że dziewczynki miały być molestowane przez niemieckich rodziców zastępczych.

Zaproponuj podjęcie stosownych czynności procesowych i w zależności od ich przebiegu, zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

Wskaż w jakich okolicznościach możliwe jest orzeczenie o odmowie wydania dziecka w razie złożenia wniosku o jego wydanie w oparciu o w/w Konwencję.

Ewentualnie zasygnalizuj relacje pomiędzy przepisami w/w Konwencji, a przepisami rozporządzenia Rady (WE) nr 2201/2003 dotyczącego jurysdykcji oraz uznawania i wykonywania orzeczeń w sprawach małżeńskich oraz w sprawach dotyczących odpowiedzialności rodzicielskiej, uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1347/2000 (Bruksela II bis).

W szczególności wskaż, jakie czynności powinien podjąć sąd kraju do którego uprowadzono dziecko oraz sąd kraju skąd uprowadzono dziecko, w wypadku ewentualnego oddalenia wniosku o oddanie dziecka.

PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 42

1. W dniu 5 marca 2014 r. Mateusz K. zawarł z Anną D. umowę, stosownie do której zobowiązał się sprzedać Annie D. samochód, stanowiący własność jego i jego byłej żony, niezwłocznie po prawomocności postanowienia zapadłego w sprawie o podział majątku wspólnego, którym przyznano ten samochód na jego wyłączną własność. Na poczet ceny sprzedaży Anna D. zapłaciła Mateuszowi K. kwotę 5.000 zł. W dniu 3 czerwca 2014 r. postanowienie zostało zmienione przez Sąd II instancji i samochód przyznano na wyłączną własność byłej żony Mateusza K., w związku z czym do sprzedaży samochodu Annie D. nie doszło. W pozwie wniesionym w dniu 5 września 2016 r. Anna D. domaga się zasądzenia od Mateusza K. kwoty 10.000 zł jako podwójnego zadatku. Pozwany przeczy, by wręczona przy zawarciu umowy z dnia 5 marca 2014 r. kwota stanowiła zadatek, a nadto podnosi zarzut przedawnienia roszczenia i wnosi o oddalenie powództwa.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

2. Jan C. sprzedał Pawłowi K. nieruchomości, przy czym strony zastrzegły prawo odstąpienia od umowy, które mogło być wykonane w terminie 3 miesięcy od daty zawarcia umowy sprzedaży. W ostatnim dniu tego terminu Jan C. złożył Pawłowi K., w zwykłej formie pisemnej, oświadczenie o odstąpieniu od umowy. W pozwie skierowanym przeciwko Pawłowi K., Jan C. domaga się uzgodnienia treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym przez dokonanie wpisu na jego rzecz prawa własności nieruchomości oraz zasądzenia wynagrodzenia za korzystanie z nieruchomości przez pozwanego i podnosi, że na skutek wykonania umownego prawa odstąpienia stał się ponownie właścicielem nieruchomości. Pozwany wniósł o oddalenie powództwa i zarzucił, że wykonanie umownego prawa odstąpienia wymagało zachowania formy aktu notarialnego, nadto - z ostrożności procesowej - podniósł, że prawo własności nieruchomości nie mogło przejść na powoda do czasu, gdy ten zwróci mu uiszczoną cenę.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

3. Umową z dnia 17 sierpnia 2016 r., zawartą w formie aktu notarialnego, doszło do zniesienia współwłasności nieruchomości. Stronami tej umowy, jako jedni ze współwłaścicieli, byli Jan R. oraz jego dzieci Danuta R. i Jakub R., reprezentowani przez ich matkę Marię R. Sąd wieczystoksięgowy postanowieniem z dnia 30 sierpnia 2016 r. odmówił dokonania wpisów w Kw na podstawie przedłożonej umowy, przyjmując, że umowa ta jest nieważna.

Czy sąd postąpił prawidłowo?

Omów ograniczenia wykonywania władzy rodzicielskiej w zakresie reprezentacji i zarządu majątkiem dzieci.

PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 43

1. Wierzyciel wniósł powództwo przeciwko Pawłowi W. - dłużnikowi solidarnemu o całą należność, chociaż za dług odpowiedzialni byli jeszcze Jan C. i Leszek S. Po wyegzekwowaniu należności przez wierzyciela od Pawła W., Paweł W. wystąpił, ale jedynie przeciwko Janowi C., o zwrot połowy zapłaconej przez niego kwoty. Jan C. odmówił podnosząc, że w sposób dorozumiany został zwolniony z długu przez wierzyciela, a ponadto roszczenie wierzyciela w stosunku do niego uległo przedawnieniu. Paweł W. podniósł, że spełnił roszczenie nieprzedawnione, a fakt zwolnienia z długu musi być stwierdzony pismem. Z ostrożności procesowej Jan C. zarzucił, że Paweł W. może dochodzić wobec niego zwrotu jedynie 1/3 długu. Paweł W. odparł, że nie zna miejsca pobytu Leszka S. i dlatego obecnie domaga się od Jana C. zwrotu połowy kwoty, a jak ustali adres Leszka S. to będzie domagał się także od niego zwrotu 1/6 kwoty, tak aby w efekcie spłacił dług w 1/3.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

2. Małżonkowie Kowalscy, bezpośrednio po podpisaniu aktu notarialnego obejmującego zawartą z gminą B. umowę ustanowienia odrębnej własności lokalu i sprzedaży, na mocy której to umowy kupili lokal mieszkalny wraz z udziałem w częściach wspólnych budynku i działce gruntu, zwrócili się do notariusza o sporządzenie w tym samym dniu umowy darowizny, mocą której powyższy lokal darowaliby wnuczce.

Czy notariusz sporządzi umowę darowizny?

3. Jan T. i Renata P. od trzech lat pozostają w konkubinacie wychowując wspólnie dwuletnią Magdalenę P. Jan T. uznał swoje ojcostwo względem Magdaleny P. poprzez uznanie dziecka poczętego. W dniu 25 sierpnia 2016 r. Renata P., nie uprzedzając Jana T., wyprowadziła się ze wspólnie wynajmowanego mieszkania, zabierając ze sobą córkę. Jakikolwiek próby wyjaśnienia sytuacji, zwłaszcza w kontekście porozumienia co do wykonywania władzy rodzicielskiej nad dzieckiem i kontaktów ojca z dzieckiem, spotykały się z agresywną odmową, a wręcz z sugestią, że może więcej dziecka nie zobaczyć. Jan T. powziął podejrzenie, że postawa Renaty P. może być efektem nawiązania przez nią kontaktów z jej dawnym partnerem zamieszkałym w Holandii i zamiarem wyjazdu do niego wraz z dzieckiem tym bardziej, że Renata P. zabrała ze sobą paszport dziecka.

W zaistniałej sytuacji wskaż, jakie czynności prawne może podjąć Jan T. dla zapewnienia możliwości wykonywania władzy rodzicielskiej i kontaktów z dzieckiem.

PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 44

1. Pozwem wniesionym w dniu 27 maja 2016 r. powód Marek T. wniósł o zasądzenie od „Auto-Land ” sp. z o.o. kwoty 100.000 zł tytułem zwrotu ceny za nabyty w dniu 15 stycznia 2014 r. samochód m-ki Opel-Insignia z powodu jego wad, co skutkowało odstąpieniem od umowy w dniu 17 grudnia 2014 r. Strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa, podniosła zarzut wygaśnięcia uprawnień z rękojmi, gdyż powód winien wystąpić z roszczeniem w terminie rocznym od dnia sprzedaży. Ponadto na wypadek nieuwzględnienia tego zarzutu, zgłosiła zarzut potrącenia z tytułu korzystania przez powoda z przedmiotowego samochodu za okres od odstąpienia do dnia wydania orzeczenia przez sąd w kwocie po 2.000 zł miesięcznie, co na datę złożenia odpowiedzi na pozew tj. 17 lipca 2016 r. daje kwotę 38.000 zł.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

2. Marian K. pozwem wniesionym w dniu 1 lutego 2016 r. domagał się zasądzenia od Karola T. kwoty 120.000 zł tytułem wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z jego nieruchomości przez okres 10 lat, poprzedzające wydanie tej nieruchomości, co nastąpiło w dniu 1 lipca 2015 r. Pozwany wniósł o oddalenie powództwa podnosząc zarzut przedawnienia roszczenia w związku z faktem wniesienia powództwa po okresie roku od wezwania do wydania nieruchomości, co miało miejsce jeszcze w dniu 1 lutego 2012 r. Z ostrożności procesowej pozwany ponadto zarzucił, że roszczenie, którego dochodzi powód ma charakter roszczenia okresowego, które przedawnia się z upływem trzech lat. Dodatkowo także z ostrożności procesowej pozwany przedstawił do potrącenia swoją wierzytelność z tytułu nakładów jakie poczynił na tą nieruchomość w okresie roku przed jej wydaniem.

Oceń stanowiska stron.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

3. Z uwagi na rażące zaniedbywanie obowiązków rodzicielskich przez Renatę i Bogdana T., sąd ograniczył im władzę rodzicielską nad 8-miesięczną Agnieszką T. przez umieszczenie małoletniej w instytucjonalnej pieczy zastępczej. Do sądu zgłosili się krewni matki dziecka, deklarując chęć ustanowienia ich rodziną zastępczą dla małoletniej.

Czy w tej sytuacji sąd opiekuńczy powinien podjąć jakieś dalsze czynności?

PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 45

1. Jacek T. w pozwie skierowanym przeciwko Pawłowi K. domaga się zasądzenia kwoty 7.000 zł tytułem kosztów lakierowania samochodu powoda, na którym pozwany wraz z synem powoda Leszkiem T. wymalowali graffiti. Pozwany, przyznając te fakty, wniósł o oddalenie powództwa i zarzucił, że powód nie poniósł szkody, gdyż samochód ozdobiony przez graffiti jest znacznie ładniejszy niż poprzednio. Niezależnie od tego podniósł, że może odpowiadać co najwyżej za połowę kosztów lakierowania, gdyż powód powinien pozwać także Leszka T., swojego syna. Dlatego, z ostrożności procesowej, na wypadek ewentualnego uwzględnienia powództwa, wniósł o zaznaczenie w wyroku, że odpowiada solidarnie z Leszkiem T., a to z uwagi na służące mu w takim wypadku roszczenie regresowe.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

2. Marek T. od stycznia 1985 r. do chwili obecnej jest samoistnym posiadaczem nieruchomości, którą otrzymał w drodze nieformalnego działu spadku. W czerwcu 2016 r. wystąpił do sądu z wnioskiem o stwierdzenie nabycia własności tej nieruchomości przez zasiedzenie. Uczestniczka Marta S. domagała się oddalenia wniosku podnosząc, że bieg zasiedzenia został przerwany, gdyż jesienią 2004 r. wniosła przeciwko Markowi T. powództwo posesoryjne, dotyczące przedmiotowej działki, a sąd powództwo to uwzględnił.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

3. Anna Z. wniosła o zakazanie osobistej styczności Marcina Z. z małoletnim Filipem Z. z uwagi na fakt, że obecny stan zdrowia psychicznego Marcina Z. może zagrażać bezpieczeństwu dziecka podczas bezpośrednich kontaktów ojca z synem. Marcin Z. zaprzeczając tym okolicznościom, wniósł o oddalenie wniosku. Nadto podniósł, że w ramach terapii dla poprawy jego zdrowia wskazane są kontakty z synem. Poza tym zarzucił, że warunkiem zakazania styczności z małoletnim jest uprzednie pozbawienie rodzica władzy rodzicielskiej. Sąd natomiast, powierzając w wyroku rozwodowym wykonywanie władzy rodzicielskiej nad małoletnim matce, pozostawił mu prawo do współdecydowania w istotnych sprawach w stosunku do osoby dziecka.

Oceń stanowisko rodziców małoletniego i zaproponuj rozstrzygnięcie.

Wskaż, jakie czynności prawne może podjąć Marcin Z. dla ustalenia ewentualnych kontaktów z dzieckiem i zapewnienia ich realizacji.

PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 46

1. Jan T. domaga się zasądzenia od Anny K. kwoty 80.000 zł tytułem zadośćuczynienia za uszkodzenie ciała, jakiego doznał w wyniku wypadku drogowego spowodowanego przez Marka P. - kierowcę prowadzącego samochód należący do pozwanej i będącego jej pracownikiem. Pozwana wniosła o oddalenie powództwa i zarzuciła, że nie ponosi winy za spowodowanie wypadku, albowiem Marek P., z którym była związana umową o świadczenie usług, był doświadczonym kierowcą, do którego mogła mieć pełne zaufanie, a nadto że winnym wypadku był nie tylko Marek P., który przekroczył dozwoloną prędkość ale również powód, który wtargnął na jezdnię na czerwonym świetle. Podniosła także zarzut przedawnienia roszczenia, bowiem od chwili wypadku upłynęło już 4 lata, przy czym już w dniu wypadku było wiadomo, kto jest jego sprawcą i do kogo należy samochód uczestniczący w wypadku. W odpowiedzi na te zarzuty powód podniósł, że wystąpił o zadośćuczynienie przeciwko Markowi P. i wprawdzie powództwo zostało uwzględnione, jednakże nie może uzyskać zaspokojenia z uwagi na stan majątkowy dłużnika, a wniesienie powództwa przerwało bieg przedawnienia roszczenia.

Rozważ zasadność powództwa i obrony pozwanej.

2. Pomiędzy Rafałem D. a Grzegorzem K. została zawarta w dniu 7 maja 1995 r., w formie aktu notarialnego, umowa (nazwana „warunkową”) sprzedaży nieruchomości położonej w K. - pod warunkiem, że prezydent miasta K. nie wykona prawa pierwokupu. Nieruchomość została Grzegorzowi K. wydana w posiadanie w dniu podpisania tej umowy i od tego czasu włada on tą nieruchomością jako posiadacz samoistny. Umowa ostatecznie przenosząca własność nieruchomości nie została przez strony zawarta, choć prezydent miasta nie skorzystał z prawa pierwokupu. Grzegorz K. wystąpił w dniu 30 czerwca 2016 r. do sądu z wnioskiem o stwierdzenie zasiedzenia przedmiotowej nieruchomości i powołując się na akt notarialny z dnia 7 maja 1995 r. wskazał, że jest posiadaczem samoistnym w dobrej wierze.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

3. Mariola K. uzyskała zezwolenie sądu opiekuńczego na zawarcie małżeństwa w wieku 16 lat i 6 miesięcy, gdyż była w ciąży z 22-letnim Krzysztofem R. Dziecko urodziło się 3 miesiące po zawarciu małżeństwa.

Czy Mariola K. pozostaje pod władzą rodzicielską swoich rodziców?

Komu służy władza rodzicielska nad dzieckiem, które urodziła Mariola K.?

Proszę wskazać co swym zakresem obejmuje władza rodzicielska.

PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 47

1. Marek T. w pozwie skierowanym przeciwko Jackowi P. oraz PZU SA domaga się zasądzenia na jego rzecz od pozwanych solidarnie kwoty 6.000 zł tytułem odszkodowania za zalanie jego mieszkania wodą, która spłynęła z mieszkania pozwanego Jacka P. Pozwani wnoszą o oddalenie powództwa i zarzucają, że do zalania mieszkania doszło podczas kilkudniowego pobytu Jacka P. za granicą, kiedy to w mieszkaniu pozostała jego 17-letnia córka, która przez przeoczenie doprowadziła do przelania się wody w wannie, gdy napelniając ją przed kąpielą rozmawiała z koleżanką na facebooku. Jacek P. jest ubezpieczony w PZU SA w zakresie odpowiedzialności cywilnej. Wysokość szkody jest bezsporna.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

2. Marian K. i jego siostra Anna K. są od 16 lat współwłaścicielami po ½ części nieruchomości zabudowanej domem mieszkalnym. Od początku Marian K. wraz z żoną i dziećmi zajmuje parter, a Anna K. (samotna) piętro domu. W sprawie o zniesienie współwłasności tej nieruchomości biegły sądowy stwierdził, że istnieje możliwość ustanowienia w budynku dwóch odrębnych lokali mieszkalnych, przy pozostawieniu wspólnego wejścia i klatki schodowej. Dopuścił też możliwość dobudowania zewnętrznych schodów i oddzielnego wejścia na piętro, kosztem ok. 18.000 zł. Wnioskodawca Marian K. domagał się przyznania mu całej nieruchomości, ze spłatą na rzecz Anny K. rozłożoną na 10 lat. Argumentował, że pozostają z siostrą w głębokim konflikcie, co utrudnia korzystanie z części wspólnych domu, a nadto powołał się na swoją sytuację rodzinną (żona, troje dzieci) i fakt, że uczestniczka jest osobą samotną. Uczestniczka Anna K. wносиła o zniesienie współwłasności przez ustanowienie odrębnej własności dwóch lokali mieszkalnych.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

3. Opiekun prawny dokonał w formie aktu notarialnego, imieniem podopiecznego, zbycia jego udziału we własności nieruchomości, bez uprzedniego zezwolenia sądu opiekuńczego na dokonanie tej czynności. Pomimo zatwierdzenia tej czynności przez sąd opiekuńczy w toku postępowania wykonawczego po przedstawieniu jej przez opiekuna prawnego w sprawozdaniu rocznym z wykonywanej opieki, a nawet pomimo późniejszego zezwolenia sądu opiekuńczego na dokonanie tej czynności, sąd wieczystoksięgowy odmówił dokonania wpisu na podstawie przesłanego przez notariusza aktu notarialnego i dołączonych do niego w/w decyzji sądu opiekuńczego.

Czy decyzje sądu były prawidłowe?

Omów zasady udzielania zezwoleń przez sąd opiekuńczy opiekunowi prawnemu w porównaniu z zezwoleniami udzielanymi rodzicom małoletnich dzieci co do zakresu i ich skuteczności.

PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 48

1. Anna K. w pozwie skierowanym przeciwko swojej córce Marcie K. domaga się przeniesienia na jej rzecz własności nieruchomości, którą w 2010 r. darowała córce. Powódka podnosi, że darowiznę odwołała z powodu rażącej niewdzięczności obdarowanej, która po nabyciu własności nieruchomości całkowicie podporządkowała sobie powódkę, nie zapewniała właściwej opieki, nieustannie się z powódką kłóciła i wszczyniała awantury połączone z rękoczynami. Pozwana, nie kwestionując przytoczonych faktów, wniosła o oddalenie powództwa i wykazuje, że stary dom stojący na podarowanej nieruchomości rozbudowała i wyremontowała, a poczynione przez nią nakłady przekraczają wartość darowanej nieruchomości.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

2. Strony zawarły w dniu 19 października 2014 r. umowę w formie aktu notarialnego nazwaną darowizną, gdzie przedmiotem darowizny na rzecz pozwanych była zabudowana nieruchomość położona w P. Z dnia 19 października 2014 r. pochodzi też podpisany przez pozwanych dokument, obejmujący ich oświadczenie spisane przez powódkę, w którym pozwani zobowiązali się zapłacić powódce w okresie jednego roku sumę 80.000 zł w dwóch ratach. Przed zawarciem notarialnej umowy pozwani wręczyli powódce 20.000 zł. Sąd uznał darowiznę nieruchomości, o którą toczy się spór, za pozorną czynność ukrywającą sprzedaż tej nieruchomości. W konsekwencji ocenił pierwszą z tych umów (darowiznę nieruchomości) jako nieważną, drugą natomiast (sprzedaż nieruchomości) uznał za ważną. W konsekwencji, w uwzględnieniu powództwa, zasądził od pozwanych solidarnie na rzecz powódki kwotę 60.000 zł tytułem reszty ceny za sprzedaż przedmiotowej nieruchomości.

Czy rozstrzygnięcie sądu jest prawidłowe?

3. Wnioskodawczyni Matylda F. złożyła wniosek o dział spadku po zmarłym Pawle T. i żądała przyznania jej na własność całego spadku składającego się z dwóch nieruchomości. Po wszczęciu postępowania została w trybie nagłym umieszczona w szpitalu psychiatrycznym w celu leczenia. W uwzględnieniu jej wniosku sąd opiekuńczy w czasie jej pobytu w szpitalu ustanowił dla niej kuratora do pomocy do prowadzenia wszystkich jej spraw. Po opuszczeniu szpitala, w wykonaniu polecenia Matyldy F., w sprawie o dział spadku reprezentował ją w/w kurator. W sprawie tej została zawarta ugoda, którą imieniem i na rzecz Matyldy F. podpisał kurator, na podstawie której cały spadek w naturze przypadł wnioskodawczyni, która zobowiązała się spłacić uczestników postępowania, a sąd rejonowy postępowanie umorzył. Po przedłożeniu ugody sąd wieczystoksięgowy odmówił dokonania wpisu w księdze wieczystej na podstawie przedłożonej ugody.

Oceń zasadność decyzji sądu wieczystoksięgowego.

Podaj przykłady instytucji kurateli, która w ramach swych uprawnień pełni funkcję przedstawiciela ustawowego strony, dla której została ustanowiona.

PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 49

1. Jacek T. kupił od Stanisława P. 60 arów gruntu rolnego pod lasem za 30.000 zł, gdyż z projektu planu zagospodarowania przestrzennego gminy M. wynikało, że nastąpi zmiana przeznaczenia tego gruntu z rolnego na rekreacyjny, a Jacek T. chciał sobie wybudować domek letniskowy. Tak się jednak nie stało i w uchwalonym planie zagospodarowania przestrzennego grunt przeznaczono do zalesienia. Wówczas Jacek T., przed upływem roku od zawarcia umowy złożył Stanisławowi P. na piśmie oświadczenie o odstąpieniu od umowy i zażądał zwrotu 30.000 zł za równoczesnym zwrotem działki. Ponieważ Stanisława P. odmówił, wystąpił z pozwem o zapłatę 30.000 zł.

**Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.
Scharakteryzuj wady oświadczenia woli w k.c.**

2. Anna K. w pozwie skierowanym przeciwko swojemu byłemu mężowi Pawłowi K. domaga się wydania stanowiącej jej własność nieruchomości oraz zasądzenia wynagrodzenia za korzystanie z tej nieruchomości bez tytułu prawnego. Pozwany wnosi o oddalenie powództwa i zarzuca, że na nieruchomość, stanowiącą majątek osobisty Anny K., poczynił nakłady remontując i rozbudowując wchodzący w skład tej nieruchomości dom, w którym zamieszkiwał wraz ze wspólnymi małoletnimi dziećmi stron w czasie, gdy Anna K. porzuciła dom i dzieci wyjeżdżając na wiele lat wraz z innym mężczyzną do Norwegii. Postanowieniem, którym dokonano podziału majątku wspólnego byłych małżonków, ustalono, że Paweł K. przyczynił się do powstania majątku wspólnego w 4/5 częściach i ustalając, że w skład tego majątku wchodzi nakłady na nieruchomość stanowiącą majątek osobisty Anny K., zasądzone od niej na rzecz Pawła K. z tego tytułu splotę 120.000 zł. Wraz z odsetkami za opóźnienie kwota ta obecnie wynosi 135.000 zł. Paweł K. podnosi, że z nieruchomości tej korzysta stosownie do służącego mu prawa zatrzymania.

Zaproponuj orzeczenie i uzasadnij je.

3. Spadkobiercami po Stanisławie P. są jego żona Maria P., syn Mateusz P. i częściowo ubezwłasnowolniona córka Ewa P., której opiekunem prawnym jest jej brat Mateusz P. Zamiarem Marii P. i Mateusza P. jest zawarcie takiej umowy przed notariuszem, w wyniku której, wchodząca w skład spadku nieruchomość zabudowana domem mieszkalnym zostanie przekazana na własność Mateusza P., z tym, że ma ona wejść w skład majątku wspólnego jego i jego żony. Nadto nieruchomość ta ma zostać obciążona prawem dożywocia na rzecz Ewy P.

Proszę wskazać jakie czynności prawne powinien podjąć Mateusz P. dla sfinalizowania tych planów rodzinnych.

Proszę omówić zasady reprezentacji osób pozostających pod kuratelą.

PRAWO CYWILNE, RODZINNE I OPIEKUŃCZE

ZESTAW NR 50

1. Marek K. w pozwie skierowanym przeciwko Jackowi S. domagał się zasądzenia od pozwanego kwoty 30.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 20 lutego 2015 r. tytułem zadośćuczynienia za obrażenia ciała, jakich doznał w wyniku pobicia go w tym właśnie dniu przez pozwanego oraz drugiego, niezidentyfikowanego sprawcę. W trakcie procesu okazało się, że drugim sprawcą był Robert W., wobec czego, na wniosek powoda, sąd postanowieniem z dnia 15 grudnia 2015 r. wezwał go do udziału w sprawie po stronie pozwanej. Wezwanie, wraz z odpisem pozwu i załączników zostało doręczone Robertowi W. w dniu 5 stycznia 2016 r. Obaj pozwani uznają roszczenie co do zasady, jednakże kwestionują jego wysokość oraz wskazaną w pozwie początkową datę odsetek.

Rozważ zasadność obrony odnośnie żądania zasądzenia odsetek oraz wskaż jakie przesłanki decydują o wysokości zasądzanego zadośćuczynienia.

2. Jan P. w dniu 14 lipca 2016 r. wystąpił o stwierdzenie nabycia w drodze zasiedzenia własności nieruchomości rolnej, którą posiada w dobrej wierze jako właściciel od 1986 r. Uczestnik postępowania Andrzej S. zarzucił, iż bieg zasiedzenia został przerwany na skutek tego, że w roku 2001 wystąpił do sądu o stwierdzenie nabycia spadku po Marku S., a udział we własności spornej nieruchomości należał do spadku po nim. Niezależnie od tego uczestnik zarzucił, że co do zasady niedopuszczalne jest zasiedzenie udziału we własności nieruchomości, a ponadto wnioskodawca faktycznie użytkował jedynie połowę nieruchomości, a więc korzystał z tej nieruchomości w granicach swego udziału we współwłasności, czemu zaprzeczył wnioskodawca. Ponadto uczestnik zarzucił, że okres niezbędny do zasiedzenia jeszcze nie upłynął, albowiem wydłużył się o dwa lata, gdyż biegł w czasie, gdy Marek S. był małoletni. Wnioskodawca uznając ten zarzut podniósł jednak, że w okresie pierwszych czterech lat biegu zasiedzenia, według obowiązujących wtedy przepisów, okres ten wyczerpywał 1/5 czasu prowadzącego do zasiedzenia, co według obecnych przepisów po 1990 roku analogicznie odpowiada okresowi 6 lat. Tak więc faktycznie posiadał nieruchomość przez okres 32 lat „przeliczeniowych”, co po odjęciu 2 lat biegu zasiedzenia w okresie małoletniości Marka S. wyczerpuje okres 30 lat. Uczestnik zarzucił jednak, że według przepisów przechodnich termin prowadzący do zasiedzenia ulega skróceniu o czas, w którym stan ten istniał przed wejściem w życie ustawy, lecz nie więcej niż o połowę. Tak więc wnioskodawca mógł zaliczyć sobie jedynie okres 2 lat z okresu przed 1990 rokiem.

Zaproponuj rozstrzygnięcie i uzasadnij je.

3. 17-letnia Marta S. próbowała popełnić samobójstwo i w związku z tym, mimo sprzeciwu jej i rodziców, została poddana badaniu psychiatrycznemu.

Czy postępowanie było prawidłowe?

Proszę wskazać instytucje prawa rodzinnego, gdzie wykazanie faktu choroby psychicznej może stanowić przesłankę rozstrzygnięcia.

Proszę omówić jedną ze wskazanych instytucji.